

ISB-16/2011.
(ISB-45/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Ifjúsági, szociális, családügyi és lakhatási bizottságának**
2011. október 18-án, kedden, 10 óra 13 perckor
a Képviselői Irodaház I. emelet II. számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	4
<i>Az ülés résztvevői</i>	5
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	7
<i>A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/3525. szám) (Wintermantel Zsolt, Dr. Kocsis Máté, Kovács Péter, Riz Levente, Németh Szilárd István, Dr. Bácskai János, Rogán Antal, Dr. Papcsák Ferenc, Menczer Erzsébet, László Tamás, Ughy Attila, Dr. Vas Imre és Csizi Péter (Fidesz) képviselők önálló indítványa) (A bizottság feladatkörébe tartozó módosító javaslatok megvitatása)</i>	7
<i>Magyarország 2012. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/4365. szám) (Általános vita)</i>	11
<i>Az Állami Számvevőszék véleménye Magyarország 2012. évi költségvetési javaslatáról (T/4365/3. szám)</i>	11
<i>A Költségvetési Tanács véleménye Magyarország 2012. évi költségvetésének tervezetéről (T/4365/1. szám)</i>	11
<i>Lódiné Cser Zsuzsanna (ÁSZ) szóbeli kiegészítője</i>	11
<i>Kérdések, vélemények</i>	12
<i>Nesztor Tamás (NGM) válasza az elhangzottakra</i>	22
<i>Szelényi György (NGM) válasza</i>	24
<i>Nesztor Tamás (NGM) válasza</i>	25
<i>Sashegyi Attila (NGM) válaszai az elhangzottakra</i>	27
<i>Gerencsér Balázs (NEFMI) válasza</i>	28
<i>Lódiné Cser Zsuzsanna (ÁSZ) reflexiója az elhangzottakra</i>	29
<i>Döntés az általános vitára való alkalmasságról</i>	31
<i>Egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló (T/4662. sz.) törvényjavaslat (Általános vita)</i>	31
<i>Zsarnóci Csaba (NGM) szóbeli kiegészítője</i>	31
<i>Kérdések, vélemények</i>	32
<i>Zsarnóci Csaba (NGM) válasza</i>	34
<i>Döntés az általános vitára való alkalmasságról, bizottsági előadók állítása</i>	34

Magyarország 2012. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló (T/4656.sz.) törvényjavaslat (Általános vita) 34

Selmeczi Kovács Zsolt (NGM) szóbeli kiegészítése 34

Kérdések, hozzászólások 35

Selmeczi Kovács Zsolt (NGM) válaszadása 37

Döntés az általános vitára való alkalmasságról, bizottsági előadó állítása 38

Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről, általános vita: a szociális kártya és utalvány, illetve pénzhelyettesítő eszköz országos bevezetéséről szóló határozati javaslat (H/4356. szám) 38

Baráth Zsolt előterjesztése 38

Dr. Kása Karolina (NFM) reagálása 39

Kérdések, vélemények 40

Döntés tárgysorozatba-vételről 42

Napirendi javaslat

1. A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/3525. szám)
(Wintermantel Zsolt, Dr. Kocsis Máté, Kovács Péter, Riz Levente, Németh Szilárd István, Dr. Bácskai János, Rogán Antal, Dr. Papesák Ferenc, Menczer Erzsébet, László Tamás, Ughy Attila, Dr. Vas Imre és Csizi Péter (Fidesz) képviselők önálló indítványa)

(A bizottság feladatkörébe tartozó módosító javaslatok megvitatása)
2. Egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/4662. szám)

(Általános vita)
3. a) Magyarország 2012. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/4365. szám)

(Általános vita)

b) Az Állami Számvevőszék véleménye Magyarország 2012. évi költségvetési javaslatáról (T/4365/3. szám)

c) A Költségvetési Tanács véleménye Magyarország 2012. évi költségvetésének tervezetéről (T/4365/1. szám)
4. Magyarország 2012. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/4656. szám)

(Általános vita)
5. Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről, általános vita:

A szociális kártya és utalvány, illetve pénzhelyettesítő eszköz országos bevezetéséről szóló határozati javaslat (H/4356. szám)

(Sneider Tamás, Baráth Zsolt és Vágó Sebestyén (Jobbik) képviselők önálló indítványa)
6. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Sneider Tamás** (Jobbik), a bizottság elnöke

Ágh Péter (Fidesz), a bizottság alelnöke
Talabér Márta (Fidesz), a bizottság alelnöke
Bábiné Szottfried Gabriella (Fidesz)
Csizi Péter (Fidesz)
Hirt Ferenc (Fidesz)
Prof. Iván László (Fidesz)
Kapus Krisztián (Fidesz)
Lakatosné Sira Magdolna (Fidesz)
Rónaszékiné Keresztes Monika (Fidesz)
Székyné dr. Sztrémi Melinda (Fidesz)
Tamás Barnabás (Fidesz)
Dr. Tapolczai Gergely (Fidesz)
Dr. Lanczendorfer Erzsébet (KDNP)
Dr. Szanyi Tibor (MSZP)
Szűcs Erika (MSZP)
Dr. Varga László (MSZP)
Baráth Zsolt (Jobbik)
Vágó Sebestyén (Jobbik)
Vágó Gábor (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Ágh Péter (Fidesz) megérkezéséig Kapus Krisztiánnak (Fidesz)
Talabér Márta (Fidesz) megérkezéséig Bábiné Szottfried Gabriellának (Fidesz)
Csizi Péter (Fidesz) távozása után Hirt Ferencnek (Fidesz)
Tamás Barnabás (Fidesz) megérkezéséig Prof. Iván Lászlónak (Fidesz)
Dr. Vas Imre (Fidesz) Székyné dr. Sztrémi Melindának (Fidesz)
Bús Balázs (KDNP) Lakatosné Sira Magdolnának (Fidesz)
Dr. Stágel Bence (KDNP) Dr. Lanczendorfer Erzsébetnek (KDNP)
Boldvai László (MSZP) Szűcs Erikának (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Magyariné dr. Nagy Edit helyettes államtitkár (Belügyminisztérium)
Zsarnóci Csaba főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Nesztor Tamás főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Szelényi György közigazgatási tanácsadó (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Sashegyi Attila referens (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Lődiné Cser Zsuzsanna osztályvezető (Állami Számvevőszék)
Gerencsér Balázs főosztályvezető-helyettes (Nemzeti Erőforrás
Minisztérium)
Selmeczi Kovács Zsolt főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági
Minisztérium)
Dr. Kása Karolina főosztályvezető (Nemzeti Erőforrás Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 13 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

SNEIDER TAMÁS (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottsági Tagok! Elkezdjük a bizottsági ülést.

Megállapítom, hogy bizottságunk határozatképes. A helyettesítéseket majd a későbbi időpontban felolvasom.

Kiküldésre kerültek a napirendek, kérdezem, hogy valakinek van-e valamilyen napirendi javaslata. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, akkor kérem, hogy aki elfogadja a mai napirendi javaslatot, az kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Egyhangúlag a bizottság elfogadta a napirendi javaslatot.

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/3525. szám) (Wintermantel Zsolt, Dr. Kocsis Máté, Kovács Péter, Riz Levente, Németh Szilárd István, Dr. Bácskai János, Rogán Antal, Dr. Papcsák Ferenc, Menczer Erzsébet, László Tamás, Ughy Attila, Dr. Vas Imre és Csizi Péter (Fidesz) képviselők önálló indítványa) (A bizottság feladatkörébe tartozó módosító javaslatok megvitatása)

Soron következik a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény módosításáról szóló T/3525. számú törvényjavaslathoz benyújtott módosító javaslatok tárgyalása.

A kormány képviseletében köszöntöm Dr. Magyariné dr. Nagy Edit helyettes államtitkár asszonyt, a Belügyminisztérium részéről.

Az ajánlástervezet 1. pontjában Vágó Gábor és képviselőtársai indítványáról kérdezem az előterjesztő álláspontját – Csizi Péter képviselő urat.

CSIZI PÉTER (Fidesz): Köszönöm szépen, az előterjesztők nem támogatják a módosító javaslatot.

ELNÖK: Köszönöm. A kormány álláspontját kérdezem először.

DR. MAGYARINÉ DR. NAGY EDIT helyettes államtitkár (Belügyminisztérium): Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! Értelmszerűen tárcaálláspontot tudok képviselni, tekintettel arra, hogy mikor kerültek benyújtásra a módosítók.

A tárca nem támogatja.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem a bizottság tagjait, kíván-e valaki hozzászólni. Iván László professzor úré a szó!

Prof. IVÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen. Egyetlenegy mondattal szeretném csak jelezni, hogy a közterületen élő embertársaink bebörtönzése elleni nyílt levél, önmagában a kifejezés, hogy közterületen élő ember bebörtönzése ellen, ez sehol nem kerül szóba. De ugyanakkor felhívom a figyelmet arra, hogy nem a közterületen élők, hanem egyáltalán a mai társadalmunkban élő bűnözések és bűnfeltárások után a bűnözések szankcionálása az viszont egy törvénybe iktatott valami, tehát most ne vonjuk össze a kettőt. Ahogy nem beszélünk cigánybűnözésről, és nincs is értelme, ugyanúgy nem kell hogy beszéljünk a közterületen élők kérdésében ezt a témát, én teljesen irracionálisnak tartom és nem is fogadom el. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki hozzászólni. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nem, akkor szavazás következik.

Aki az 1-es pontban szereplő módosító javaslatot támogatja, az kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Ilyen nincs. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy egyhangúlag a bizottság nem támogatta; de megkérdezem, hogy volt-e ellenszavazat vagy tartózkodás. *(Nincs jelzés.)* Nem volt. Tehát a bizottság egyhangúlag nem támogatta a módosító javaslatot, és nem kapta meg értelemszerűen a szavazatok egyharmadát sem.

Az ajánlástervezet 2. pontjában dr. Kiss Sándor és képviselőtársa indítványáról kérdezem az előterjesztő álláspontját.

CSIZI PÉTER (Fidesz): Nem támogatjuk a módosító javaslatot.

ELNÖK: Kérdezem a tárca álláspontját.

DR. MAGYARINÉ DR. NAGY EDIT helyettes államtitkár (Belügyminisztérium): A tárca sem támogatja.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem, hogy a képviselőtársaim közül kíván-e valaki hozzászólni. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nem, akkor szavazás következik.

Aki a 2-es pontban szereplő módosító javaslatot támogatja, az kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 6 igen. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 16 nem mellett a bizottság nem támogatta a módosító javaslatot, nem kapta meg a szavazatok egyharmadát.

Az ajánlástervezet 3. pontjában Baráth Zsolt és képviselőtársa indítványáról kérdezem az előterjesztő álláspontját.

CSIZI PÉTER (Fidesz): Tegnap a rövid négyórás vitában sokszor kitértünk erre a módosító javaslatra is. A Jobbik részéről felmerült az igény, hogy az önkormányzatokat jobban határoljuk be, hogy ezt a helyi rendeletet bevezethetik-e. Én értem egyébként az önkormányzatok szándékát, és azt gondolom, hogy érdemes róla még beszélni. Jelen formában nem tudjuk elfogadni, hiszen úgy gondoljuk, hogy az önkormányzatoknak megvan az a kellő bölcsességük, hogy ha majd a helyi rendeletben szabályozzák ezt a kérdést, akkor mérlegelik az ellátórendszerük képességét, hogy föl tudja-e szívni a többlet igényeket, illetve hogy a hajléktalanellátó-rendszerükben milyen fejlesztéseket tudnak az elkövetkezendő rövid időszakban még eszközölni. Tehát ilyen formában én most nem támogatnám, de nyitottak vagyunk arra, hogy még ezt pontosítsuk, kiegészítsük, hiszen a célt elfogadjuk, és mi is támogatjuk, tehát nem szeretnénk egy nagyon szigorú, egyirányú utcába kényszeríteni az önkormányzatokat. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Most kérdezem a tárca álláspontját.

DR. MAGYARINÉ DR. NAGY EDIT helyettes államtitkár (Belügyminisztérium): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: Köszönöm. Baráth Zsolt képviselő úr!

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Egy rövid kérdésem lenne a kormány képviselőjéhez. Mennyi a jelenleg általuk felmért közterületen nem életvitelszerűen tartózkodók száma, és mekkora az a szám, akik az ellátásban részt vesznek. Köszönöm.

DR. MAGYARINÉ DR. NAGY EDIT helyettes államtitkár (Belügyminisztérium): Országosan körülbelül....

ELNÖK: Elnézést, további kérdés a képviselőtársak részéről! *(Nincs jelzés.)* Ha nincs, akkor megadom a szót.

DR. MAGYARINÉ DR. NAGY EDIT helyettes államtitkár (Belügyminisztérium): Elnézést, elnök úr. Körülbelül 27 ezer országosan a hajléktalanok száma. Sajnos valóban nem teljes az ellátási lehetőség, körülbelül 15 ezer éjszakai férőhellyel rendelkezik országosan; nyilván az elosztás területenként más-más: koncentráltabban jelentkeznek mind a hajléktalanok száma, mind az ellátás lehetősége a fővárosban, illetve a frekventáltabb megyékben. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Más kérdés van-e?
Baráth Zsolt képviselő úré a szó!

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm. Tulajdonképpen a módosítónkkal mi erre a 12 ezer emberre gondolunk, a különbségre. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm.
Csizi Péter képviselő úré a szó!

CSIZI PÉTER (Fidesz): Köszönöm szépen. Csak ne felejtjük el azt, hogy ez a törvény nem egy általános rendelkezés, az önkormányzatoknak majd még külön-külön helyi rendeletben kell megerősítsék, és minden önkormányzat majd úgy fog helyi rendeletet hozni, hogy megnézi a saját ellátórendszerének a képességét. Ezt az apró momentumot a tegnapi vitában is sokszor kihagyták önök, és ez egyébként az alfája és ómegája ennek a rendelkezésnek, hogy még egy helyi rendeletalkotás vissza van.

ELNÖK: Köszönöm. Szavazás előtt a helyettesítéseket ismertetném. Ágh Péter képviselő urat Kapus Krisztián képviselő úr helyettesíti, Tamás Barnabás képviselő urat Iván László professzor úr helyettesíti, Vas Imre képviselő urat Székyné dr. Sztrémi Melinda képviselő asszony helyettesíti, Bús Balázs képviselő urat Lakatosné Sira Magdolna képviselő asszony helyettesíti. Dr. Stágel Bence képviselő urat Lanczendorfer Erzsébet képviselő asszony helyettesíti, és Boldvai László képviselő urat Szücs Erika képviselő asszony helyettesíti.

És akkor most következik a szavazás, aki a 3-as pontban szereplő módosító javaslatot támogatja, az kérem, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* 6 igen. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* Nincs. Tartózkodás. *(Szavazás.)* 16 tartózkodással a bizottság a módosító javaslatot nem támogatta, nem kapta meg a szavazatok egyharmadát.

Az ajánlástervezet 4-es pontjában Vágó Gábor képviselőtársunk indítványáról kérdezem az előterjesztő álláspontját.

CSIZI PÉTER (Fidesz): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Kérdezem a tárca álláspontját.

DR. MAGYARINÉ DR. NAGY EDIT helyettes államtitkár (Belügyminisztérium): Tárca nem támogatja.

ELNÖK: Bizottság részéről kíván-e valaki hozzászólni? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nem, akkor szavazás következik. Aki a 4-es pontban szereplő módosító javaslatot támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* Ilyen nincs. Aki nem támogatja. *(Szavazás.)*

16 nem. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 7 tartózkodással a bizottság a módosító javaslatot nem támogatja, nem kapta meg a szavazatok egyharmadát.

Az ajánlástervezet 5-ös pontjában Vágó Gábor és képviselőtársai indítványáról kérdezem az előterjesztő álláspontját.

CSIZI PÉTER (Fidesz): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem a tárca álláspontját.

DR. MAGYARINÉ DR. NAGY EDIT helyettes államtitkár (Belügyminisztérium):
Tárca sem támogatja.

ELNÖK: Bizottság részéről kíván-e valaki hozzászólni? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nem, szavazás következik, aki az 5-ös pontban szereplő módosító javaslatot támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* 6 igen. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 16 nem, tartózkodás nem volt, a bizottság a módosító javaslatot nem támogatta, nem kapta meg a szavazatok egyharmadát.

Az ajánlástervezet 6-os pontjában Kulcsár József Ferenc képviselő indítványáról kérdezem az előterjesztő álláspontját.

CSIZI PÉTER (Fidesz): Támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem a tárca álláspontját.

DR. MAGYARINÉ DR. NAGY EDIT helyettes államtitkár (Belügyminisztérium):
Tárca támogatja.

ELNÖK: Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki hozzászólni? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nem, szavazás következik. Aki a 6-os pontban szereplő módosító javaslatot támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* Egyhangú úgy látom, megkérdezem volt-e nem vagy tartózkodás. Nem volt, tehát a bizottság egyhangúlag támogatta a módosító javaslatot.

Az ajánlási pontok végére értünk, amennyiben nincs több hozzászólás, akkor ezt a napirendi pontot lezárom és megköszönöm a részvételt a tárca részéről is. *(Ágh Péter megérkezik az ülésre.)*

Soron következik az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló T/4662. számú törvényjavaslat. A kormány képviselőjében köszöntöm Faragó Lajos referens urat a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről. Faragó Lajos úrnak adom meg a szót, mivel más eddig nem jelent meg a tárca részéről. *(Faragó Lajos: Nem vagyok erre felhatalmazva a megnyilvánulásra.)* Mivel nincsenek itt a megfelelő szintű személyek a minisztérium részéről, két lehetőség van, vagy szünetet tartunk, vagy pedig napirendi pontot változtatunk. A költségvetés tárgyalását elkezdjük. Kérdezem a bizottságot, hogy egy ilyen javaslatot el lehetne fogadni, mindenképp azt tartanám megfelelőnek, hogy ne szünetet tartsunk, hanem lépünk egyetel tovább. Aki egyetért azzal, hogy a 3-as számú napirendi javaslatot tárgyaljuk most, akkor az kérem, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy egyhangú volt a szavazás, megkérdezem, volt-e tartózkodás vagy nem szavazat. *(Nincs jelzés.)* Nem volt. A bizottság egyhangúlag elfogadta, hogy a 3-as számú napirendi javaslattal folytassuk a vitát.

Magyarország 2012. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/4365. szám) (Általános vita)

Az Állami Számvevőszék véleménye Magyarország 2012. évi költségvetési javaslatáról (T/4365/3. szám)

A Költségvetési Tanács véleménye Magyarország 2012. évi költségvetésének tervezetéről (T/4365/1. szám)

Soron következik Magyarország 2012. évi költségvetéséről szóló T/4365. számú törvényjavaslat, az ahhoz kapcsolódó ÁSZ-vélemény, valamint a Költségvetési Tanács véleményének tárgyalása. Az előterjesztő képviselőjében köszöntöm Nesztor Tamás főosztályvezető urat, Szelényi György közigazgatási tanácsadó és Sashegyi Attila referens urakat a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről. Lődiné Cser Zsuzsanna osztályvezető asszonyt, Varga Ágnes Klára és Vlasits Ágnes számvevő asszonyokat az Állami Számvevőszék, valamint Gerencsér Balázs főosztályvezető-helyettes urat a NEFMI részéről.

Elsőként főosztályvezető úrnak adom meg a szót.

NESZTOR TAMÁS (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Különösebb bevezetőt nem szeretnék tartani, hogy a vitától ne vegyek el időt. Én a társadalombiztosítási főosztályt vezetem, alapvetően ezekben a területekben tudok kompetens választ adni, szakértő kollégáim természetesen a többi fejezetet illetően is.

A magam részéről ennyit szeretnék mondani, köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, akkor a tárca részéről másik kolléga kíván-e hozzászólni az előterjesztéshez?

SZELÉNYI GYÖRGY (Nemzetgazdasági Minisztérium): Természetesen részemről minden, a helyi önkormányzatokat érintő szociális kérdésre szívesen választ adok.

ELNÖK: Köszönöm, akkor az Állami Számvevőszék képviselő asszonyának, Lődiné Cser Zsuzsanna osztályvezető asszonynak adnám meg a szót.

Lődiné Cser Zsuzsanna (ÁSZ) szóbeli kiegészítője

LŐDINÉ CSER ZSUZSANNA (Állami Számvevőszék): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Az Állami Számvevőszék törvényi kötelezettségének tett eleget akkor, amikor véleményezte Magyarország 2012. évi költségvetési törvényjavaslatát. Célunk annak megállapítása volt, hogy a 2012. évi javaslat kimunkálása során érvényesültek-e az NGM által kiadott tájékoztató irányelvei és a vonatkozó előírások.

Véleményünket a szeptember 30-án benyújtott törvényjavaslatra, illetve korábban a helyszíni ellenőrzés alapján szerzett tapasztalataink alapján véleményeztük. A véleményezés során alátámasztottnak tekintettük az előirányzatot akkor, hogy ha mögötte konkrét számok voltak és már törvényi felhatalmazáson alapult. Teljesíthetőnek akkor minősítettük az előirányzatot, hogy ha ugyan nem volt jogszabállyal alátámasztott, de szakmai véleményünk alapján a 2010. évi teljesítés, a 2011. 1-8 havi teljesítések és a várható irányszámok alapján úgy láttuk, hogy a tervezett előirányzat teljesíthető lesz.

A kormány által jóváhagyott koncepcióban vannak olyan elemek, amelyek az átláthatóságot javítják, további koncepcionális újítást láttunk abban, hogy a vizsgált bevételeket központosított bevételeként kezelték.

A tájékoztatóban megfogalmazottak végrehajtását nehezítette, hogy jellemzően azok a jogszabályok, amelyek megalapozták volna a törvényjavaslatot, nem álltak rendelkezésre.

Kockázatokat láttunk jellemzően azoknál a felülről nyitott előirányzatoknál is, amelyeknek a teljesítése módosítás nélkül eltérhet az eredeti előirányzattól. Ezt mintegy nyolcezer milliárd forintos nagyságrendben tartottuk kockázatosnak, mert ha az eredeti kiadási előirányzatot meghaladó a teljesítésük, veszélyeztetheti a törvényjavaslat által kitűzött hiánycél betartását.

Területem az elkülönített állami pénzalapok és a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai, ezért kiemelt figyelmet fordítottunk ennek tervezésére. Megállapítottuk, hogy az elkülönített állami pénzalapok tervezésekor az államháztartási hiánycél elsődlegessége érvényesült. Ezzel párhuzamosan több alapnál is tapasztaltuk, hogy a feladatok és a források jelentősen beszűkültek.

A Munkaerőpiaci Alapnál a 2012. évi költségvetésben az előirányzatok között egy új Start-munkaprogram jelent meg, a közfoglalkoztatási programhoz az MTA nyújt fedezetet.

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjainál megállapítottuk, hogy a tb-alapok egyensúlyának megteremtésére irányult a kormány törekvése. Ez a Nyugdíjbiztosítási Alapnál sikerült a jelentős profiltisztításnak köszönhetően, amin azt értettük, hogy a Nyugdíjbiztosítási Alap a jövőben csak az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltöttek ellátásait fedezi, arra biztosít fedezetet. Ezzel összefüggésben úgy tapasztaltuk, hogy az öregségi nyugdíjkorhatárt még be nem töltött nyugdíjasok ellátásait 2012. január 1-jétől már a Nyugdíjbiztosítási Alap nem finanszírozza. Megjegyzem, ekkor még jogszabály-tervezet benyújtásra nem került.

Az egészségkárosodáson alapuló nyugdíjak forrását úgy láttuk a tervezetben, hogy a jövőben az Egészségbiztosítási Alap fogja majd fedezni. Természetesen a megfelelő fedezet ehhez is a Nyugdíjbiztosítási Alap járulékbevételei biztosítják.

A korhatárt be nem töltött nyugdíjak helyére lépő ellátások fedezetét, ahogyan felfedeztük a törvényjavaslatban, egy újonnan létrejövő nemzeti szociálpolitikai alap fogja biztosítani. Ennek bevételét 17,7 milliárd forintban kizárólag a Nyugdíjbiztosítási Alap járulékbevételeiből láttuk fedezni, de ennek a jogszabályi háttérét sem láttuk biztosítva.

Az alapokat illetően összegezve megállapítottuk, hogy a Széll Kálmán-terv intézkedéseinek hatásával az elkülönített állami pénzalapok közül a Munkaerőpiaci Alapnál és a tb-alapoknál is terveztek. Azonban a legtöbb esetben azt tapasztaltuk, hogy bizony a megalapozó jogszabályok még akkor nem kerültek benyújtásra. Ahogyan az ÁSZ vélemény készítésekor még az sem volt ismert, hogy a helyi önkormányzatok közfeladat ellátását szabályozó új sarkalatos törvény tervezete is hogyan áll.

Azért általánosságban pozitívként elmondhatjuk, hogy a törekvés megvolt a takarékos költségvetési gazdálkodási szempontok érvényesítésére, az átláthatóság megteremtésére, ha ezt még akkor a jogszabályok hiányában nem is tudtuk teljesen kockázatmentesnek tekinteni. Köszönöm szépen a figyelmet, ennyit szerettem volna elmondani.

Kérdések, vélemények

ELNÖK: Köszönöm. Ezzel megnyitom a vitát. Kérdezem, hogy a bizottság tagjai közül ki kíván hozzászólni.

Vágó Gábor képviselőtársam már jelezte is, övé a szó!

VÁGÓ GÁBOR (LMP): Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Elnézésüket kell kérnem, de majd oda-vissza fogok ingázni a költségvetési bizottság és a szociális bizottság között.

A költségvetés kapcsán fontos elmondani, hogy ez a költségvetés a megszorítások és a közszolgáltatások leépítésének költségvetése. Ez a költségvetés a jövő évben szinte teljes egészében kivérezeti azt a szociális ellátórendszert, oktatási szférát és egészségügyi szférát, amely a jövő alapjait jelenti.

Nézzük mi ez tételesen. Az oktatási, kulturális és szociális normatívák nominálisan nem változnak, tehát reálértékben csökkennek az inflációval, így tehát mindenkinek az infláció mértékével kevesebb forrás jut arra, hogy az oktatási, szociális és kulturális feladatait ellássa. Azt kell látni, hogy ez egy évek óta tartó folyamat. Önök ugyanazt a bünt követik el, amit a Gyurcsány és a Bajnai kormányok, hogy befagyaszttják ezeket a normatívákat, így nem történik érdemi befektetés ezekbe a szférákba, miközben a hosszú távú jövő alapjait egy egészséges és művelt társadalom jelenthetné, önök pont ezekből a szférákból vonnak ki forrásokat.

Van olyan normatíva, ami csökken, ez úgy tűnik, hogy a pengeélen táncoló intézményi költségvetéseket véglegesen bedönti, vannak olyan feladatok, amelyek végérvényesen veszélybe kerülnek. Utalok itt a tegnapi négyórás vitára, amin hogyha a képviselőtársaim mindegyike részt vett volna, akkor tudhatná, hogy a hajléktalanellátás nagy veszélybe kerül a szakmában dolgozó szervezetek szerint, és így olyan társadalmi krízisre adandó válaszokkal adós a kormányzat, ami hosszú távon az egész magyar társadalom alapjait rengetheti meg. A támogató szolgálatok már most is tiltakoznak, hiszen teljes mértékben kiszámíthatatlan a jövő évi gazdálkodásuk, nem tudják a szakmai programokat se előre kidolgozni anélkül, hogy a forrásaik biztosításának tudatában ne volnának.

Ami nagyon szomorú, hogy a területi gyermekvédelmi szolgáltatásokra fordítandó forrásokat szinte nullára csökkentik, ez pedig a gyermekszegénység-elleni küzdelemben egy elég erős vereség a kormányzat részéről, hiszen pont tegnap volt a Szegénység-elleni Világnap. Ilyenkor, ilyen időben úgy gondoljuk, hogy Magyarországon, amikor a gyermekkori szegénység kockázata sokkal nagyobb a környező országokhoz, vagy az uniós országokhoz képest, miközben tegyük hozzá, hogy az időskori szegénység kockázata nem olyan magas, mint a gyermekszegénység kockázata, és pont a jövőtől, a gyermekektől vonnak el pénzt, és ismét újratermeli ez a kormányzat társadalom és gazdaságpolitikája azt a szegénységet, amit saját maga a politikájával növel.

A családi ellátások rendszere, a gyes, a családi pótlék és az anyasági ellátás szintén befagytak, nem tudom, hogy hogyan lehet egy családbarát politikát hirdetni akkor, amikor pont ezek a tételek azok, amelyek segítenék a szegény sorsú családokat abban, hogy gyermeket vállaljanak, és hogy családot tartsanak fent.

A segélyezés rendszere is nagymértékben megváltozik, a helyi hatásköri ellátásokra fordítandó összeg csökken. Ezek olyan diszkrecionális ellátások, amelyek szükségletek és igények széles körét fedik le, ezek is csökkennek, összemennek, zsugorodnak a jövő évben, nem tudom, hogy hogyan képesek egy fenntartható társadalmat így önök elképzelni.

A szociális célokat szolgáló alapítványok, civilek támogatása is radikálisan lecsökkent, úgy tűnik, hogy önök nem számítanak a civil szférára a szociális feladatok ellátásában, vagy csupán egy-két kiválasztott civil szervezetnek csöpögtetnek némi pénzt.

Ami fontos volna a dinamikusan változó XXI. század elejei világban, hogy a változásokra időben tudjunk reagálni, ezért a szociális munkások átképzésére és a pedagógusok továbbképzésére forrásokat kellene fordítani. Ezek a források is csökkennek, így nem látni azt, hogy hogyan tudna alkalmazkodni a szociális és az oktatási szféra ezen változó helyzethez. Ami szomorú és önök is elmondták ezerszer, amikor ellenzékben voltak a Fidesz képviselői, hogy a fejlesztés, a minőségjavítás és az innováció kulcsa lehet ennek a szektornak, viszont nem történik előrelépés mihelyst kormányra kerültek, és úgy tűnik, hogy már nem hogy fejlesztésről nem beszélhetünk, de a működés biztosítása sincsen finanszírozva nagyon sok helyzetben.

A foglalkoztatás helyettesítő támogatás alacsony összegéről azt hiszem már jó sokat vitatkoztunk a parlamentben. Ez a 28.500 forint nem elegendő arra, hogy egy család megéljen, és ezt is csökkenteni fogják 20 százalékkal, tehát úgy tűnik, hogy önök lemondanak a magyar társadalomban lévő szegény emberek millióiról, hiszen a létfeltételek biztosítására

sem elegendő az a pénz, amit otthagynak, miközben munkahelyek érdemben nem teremnek. Mondhatják önök, hogy dolgozzon mindenki, de az elhibázott gazdaságpolitika miatt nem teremődnek új munkahelyek Magyarországon, így hát az egész gazdaság és társadalompolitika, amit önök képviselnek, az teljes mértékben megbukott.

Most pedig szeretnék 3 kérdést feltenni az itt ülő úriembereknek és hölgyeknek. Hány közös igazgatású óvoda és bölcsőde van ma Magyarországon, és mennyi az óvodai és bölcsődei férőhely ezekben az intézményekben? A közös igazgatású óvodai, bölcsődei férőhelyeket beleveszik-e a KSH-nál a tiszta profilú bölcsődébe? Mivel ez esetben, ha tiszta profilú óvodához számítják az összesítés során, akkor lehetséges, hogy a tervezett egymilliárd forint fel is szabadulna. Miből fogják finanszírozni az önkormányzati intézmények a szociális továbbképzéseket, amennyiben csökken 82,5 százalékkal ezen előirányzat, illetve normatív támogatás 9420 forintról 1640 forintra, ami tényleg nagyon kevés, 4 napos autópálya-matrica ára. Ebből a pénzből érdemi továbbképzéseket szerintünk nem lehet finanszírozni. Ezekre a kérdésekre várnám a választ, és másfél óra múlva majd visszajövök a bizottságba, addig a másik helyen is helyt kell állni. Köszönöm.

ELNÖK: Egy kört tennék nyilvánvalóan, ahogy szoktuk természetesen, kérdezem képviselő-társaimat, ki az, aki hozzá kíván szólni a napirendi ponthoz, költségvetéshez? *(Jelzésre:)* Talabér Márta alelnök asszonyé a szó.

TALABÉR MÁRTA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Azt gondolom, hogy előljáróban arról kellene kicsit beszélni, hogy mi is az idej, illetve jövő évi költségvetésnek a célja. Országvédelmi költségvetésnek is hívjuk, méghozzá azért, mert nagy hangsúlyt fektet a költségvetés arra a gazdasági környezetre, amelyben létezik Magyarország, és amely környezet hosszú távon is nagy kihívások elé állít mindannyiunkat.

Magyarország 2011-ben elkezdte csökkenteni az államadósságot, illetve megteremtette a nagy ellátórendszerek átszervezését biztosító törvényi alapokat. A fő feladat a megújulás eredményeinek és folyamatának védelme, ezért is beszélünk országvédelmi költségvetésről. Én alapvetően ezek után a bizottságunkat érintő részokről szeretnék néhány szót szólni.

A nyugdíjrendszer átalakításával a nyugdíjbiztosítási alap teljes egészében a saját lábára fog állni, így reméljük, hogy garantálva lesz a nyugdíjrendszer biztonságos működése, illetve a nyugdíjak értékállósága.

A tervek szerint mintegy 200 ezer fővel fog csökkenni azoknak a száma, akik jövedelempótló támogatásból éltek, merthogy ennyi embert fogunk tudni a segélyek világából a munka világába visszavezetni. Egyértelmű cél az aktív korú személyek minél magasabb arányú foglalkoztatása. Ezt az elvet 2012-ben nemcsak a közfoglalkoztatás rendszerének átalakítása keretében, hanem a munkaképes személyek szociális ellátása során is érvényesíteni kívánja a tervezet.

A nyugdíjbiztosítási alap jelentősen eltér a korábbi évektől. Ez a változás az úgynevezett profiltisztítással függ össze, aminek az a lényege, hogy a korhatár előtti ellátások finanszírozása 2012. január 1-jétől kikerül az alapból. Ennek megfelelően a korhatár alatti rokkantsági és baleseti rokkantsági ellátások mindhárom csoportja, valamint a rehabilitációs járadék finanszírozása a megfelelő fedezet biztosításával továbbiakban az egészségbiztosítási alapból fog történni, az előrehozott öregségi ellátások, szolgálati ellátások és a korkedvezményes ellátások finanszírozása pedig a nemzeti szociálpolitikai alapból.

Az öregségi nyugdíjak magában foglalják a korhatár fölötti jogosultak öregségi és rokkantsági nyugellátását is, tehát aki a 62 évet eléri, az a jövőben normál öregségi nyugdíjban fog részesülni, és nem rokkantsági nyugdíjnak fogják ezt hívni.

A nők 40 év utáni kedvezményes nyugdíjba vonulására több mint 60 milliárd forint elkülönítésére kerül sor ebbe az alapba. Az alap bevételei alapvetően két forrásból származnak, a nyugdíj-hozzájárulásból, illetve a járulékbévételekből. Az egyéb járulékos hozzájárulások előirányzat-csoport tartalmazza az egészségügyi alapból átadott, a gyed-ben részesülők után fizetett nyugdíj-hozzájárulást, a nemzeti foglalkoztatási alapból érkező megtérítést, és néhány kisebb nagyságrendű előirányzat is itt jelenik meg.

A nyugdíjak reálértékének megőrzése érdekében 2012 januárjában 4,2 százalékos nyugdíjemelés lesz előirányozva, aminél figyelembe lett véve az idei évi novemberi félszázalékos nyugdíj-kiegészítés is. A járulékfizetés felső határa egy naptári napra 21700 forint lesz.

A létrehozott nemzeti szociálpolitikai alapba a jelenlegi szociális ellátások egy meghatározott köre, valamint azok a korai nyugdíjak kerültek be, amelyek a nyugdíjrendszer átalakítása során a nyugdíjbiztosítási alapból kikerülnek.

Az átalakítás következtében áttekinthető és kiszámítható rendszer jön létre. A koncepcióváltás lényege az ellátások egy alapba történő betagozódása. Az alap egyes tételei az alábbiak szerint alakulnak: családi támogatásokra 456 milliárd, korhatár alatti ellátásokra 312,7 milliárd, egyéb szociális ellátásokra és költségtérítésekre 68 milliárd, különféle jogcímen adott térítésekre 26,5 milliárd forint kiadással számol a költségvetés.

Ezt szerettem volna elmondani a jövő évi költségvetést illetően a bizottsági hatáskörbe tartozó területeket érintően. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük, *(Jelzésre:)* akkor Szűcs Erika képviselő asszonyé a szó.

SZŰCS ERIKA (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Két napirend is érinti tulajdonképpen a témánkat, mert hát általában a szociális helyzet függ a jövedelempolitikától és azt megtestesítő adópolitikától, és aztán vannak konkrét és direkt szociális ellátások. Előrebocsátom, majd a napirendnél beszélünk az adópolitikáról, de mégis csak az egésznek a környezetét az határozza meg, hogy 2012-re folytatódik a jövedelemátcsoportosítás az átlagos és annál kisebb jövedelmű társadalmi csoportoktól a magasabb jövedelműek számára. Összességében pedig minden társadalmi csoport számára különböző tételeken keresztül, de nő az adóterhelés. Ez alapvetően ellentétes mindazzal, amiről a választási kampány előtt beszéltek, és még akkor sem lehet szó nélkül hagyni, hogy ha egyébként a költségvetésnek azzal a céljával, hogy szilárdítsa meg az egyensúlyt és lehetőség szerint csökkentse az államadósságot, egyet kell és egyet is értünk.

Persze az államadósság csökkentésének jeles célkitűzéséhez választott eszközök azért elég nehezen is minősíthetők szerencsésnek, mert egyszeri bevételek. Plusz nekem feltűnt az a költségvetésben, hogy a kamatkidadások egy elvileg 8 százalékkal kisebb össz-államadósság esetén magasabb összegben vannak megtervezve a tavalyihoz képest, és plusz még 50 milliárd forint kamatkockázati tartalék is félre van téve, tehát milyen gazdaságpolitika az, bocsánatot kérek, ahol 8 százalékkal csökkenő adósság mellett a kiadások erre az adósságra nem csökkennek.

Azért ez már a mostani kormánynak felteendő kérdés, biztos meg tudják válaszolni, érdeklődéssel várom ezt a kérdést, tehát azt gondolom, hogy ez erősen felemás szabadságharc, arról nem is beszélve, hogy az előterjesztésben benne van, hogy ezen az összadósságon belül központi költségvetésnek az adóssága ugyan a GDP-hez mérten várhatóan 1,9 százalékkal csökken, nominálisan meg nő.

Tehát ez az egész adósság kérdés, ennek a fókuszba helyezése helyes, de azt gondolom, hogy Magyarország számára egy fenntartható költségvetési pálya kialakítására nem kizárólag az adósság az egyetlen lehetőség, és pláne nem az ilyen típusú adósságkezelés.

Ami a mi területünket illeti, ami meglehetősen széles társadalmi folyamatokat, csoportokat, célokat fog át, itt az ember megpróbálja azt megnézni, amiről Talabér képviselőtársam egyértelműen és világosan szólt - és jó lett volna, ha korábban is ilyen realitán látja a világot -, hogy van egy környezete a magyar gazdaságnak és társadalomnak egy világgazdasági környezete, amelyik egyáltalán nem kedvező. Tehát félreértés ne essék, szó nincs róla, csak nem tudom, hogy mióta nem kedvező, valószínűleg 2010 májusa óta nem kedvező a világgazdasági környezet, 2008 októberében ez kedvező volt még, mert a 2009-es költségvetésnél egészen más volt a dolognak a megközelítése. Tehát ennyiben mindenképpen különbözünk, hogy a realitás talaján próbálunk maradni akkor, amikor a helyzetet megítéljük, és amikor véleményt mondunk. Tehát igen, tudjuk, a magyar társadalom és a magyar gazdaság világgazdasági környezete nem kedvező, és ebben a helyzetben kell egy, az ország számára elfogadható költségvetést csinálni.

Itt mi azt a kérdést tesszük fel magunknak, hogy adott gazdasági folyamatok mentén, az adott költségvetés milyen társadalompolitikát szolgál, milyen társadalmi folyamatokat indít el, erősít fel, tompít, és hogyan teljesíti ebben a kontextusban vagy ebben a helyzetben azt az alapvető feladatot, ami szerintünk nagyon fontos, hogy ne engedje a társadalom sokféle szakadását, ne engedje, hogy nagy létszámú társadalmi csoportok leszakadjanak. És ez most nem a filantróp megközelítése, hanem egy racionális megközelítés, mert olyan közösség, amelyben nagyon nagyok a társadalmi különbségek, nagyon nagyok az életesélybeli különbségek, nagyon nagyok a perspektívabeli különbségek, az mélyen a lehetősége alatt teljesít azért, merthogy akik egyre lejjebb kerülnek és lejjebb csúsznak, azok bármilyen kriminalizálás mellett, bármilyen kemény eszközöket próbálunk bevezetni, miután a motiváció és az érdekeltség egyre kisebb lesz, hiszen egyre messzebb kerül a lehetősége annak, hogy feljebb kerüljenek, ezért nem fogják leadni a teljesítményt, hanem a nem látható világban keresik a túlélés lehetőségét. Persze ezen lehet vitatkozni, félreértés ne essék, nem szeretnénk abba a hibába esni, hogy én igazságokat mondok, ami megkérdőjelezhetetlen, egy véleményt és egy megközelítést a világnak, hogy igenis ez nem jótékonykodás, meg nem irgalmaskodás, hanem alapvető politikai felelősség, mert a magyar társadalom teljesítménye akkor növelhető, ha a társadalmi kohézió erősödik, és egyre egységesebb az élethelyzetét és esélyét tekintve a társadalom, nem pedig egyre szegmentáltabb.

Most, ha innen nézzük ezt a dolgot, akkor bizony azt kell mondani, hogy a szociális szféra – itt már elhangzott, részben a költségek növekedése, részben a finanszírozásban ennek a figyelembe nem vétele miatt - egyre kisebb összegből kell hogy egyre növekvő számú ember problémáját kezelje. Hiszen az jól látható - bár itt foglalkoztatás-bővüléssel számol a költségvetés előterjesztése, de ez a foglalkoztatás, ami 200 ezer főre van megkomponálva, ez lassacskán: a foglalkoztatás önmagáért című történet lesz, merthogy az 57 ezer forintos domináns bér. Arra még nem ismerünk számokat, hogy a mostani szabályok szerint hányan kapnak a minimálbérnek megfelelő közfoglalkoztatási bért, és hányan közfoglalkoztatási bért, tehát az 57 ezer forint bruttót. Ez 48 ezer forintra jön ki nettóban, jövőre még kevesebb, hiszen járulékemelés is lesz, és ugyanakkor ez a bér már úgy viselkedik, mint a normál bér, és akkor még nem pedzegettem az egyenlő munkáért egyenlő bér elvét, és ahogy mondtam, hogy ebben a szituációban az emberek a saját jól felfogott érdekükben a minimumot teljesítik és utána eltűnnek a szürkegazdaságban.

Megjelent a sellyei térségről egy cikk, ahol a vállalkozó arra hívta fel a figyelmet, hogy jó néhányan vannak, akik jelen helyzetben közfoglalkoztatottként történő kiközvetítés után a 30 napot ledolgozzák, ami a jogosultság megszerzését jelenti, és utána leszámolnak. Pontosan azért, mert a 48 ezer forintból, ha még az adósságokat is levonják, akkor olyan helyzet jön ki, hogyha oszt, szoroz, számol, akkor nem feltétlenül lustaságból, hanem egyszerűen akármit is csinál, a megélhetéshez több pénz kell, és azt másként jobban elő tudja teremteni.

Tehát azt gondolom, hogy 200 ezer új munkahely létrehozása fele bérért az már nem igazán foglalkoztatás, az már valami másnak nevezhető dolog, elsősorban azért, hiszen a magyar gazdaságnak az egyik nagy problémája a jövedelemhiány és a belső kereslet hiánya, amin ez a fajta foglalkoztatás nem segít. Egyébként látom a megalapozó törvényekben, hogy visszatérnek az „Út a munkához” program eredeti logikájához, hiszen hangoztatják, hogy igen nagy szerep fog jutni a helyi önkormányzatoknak ennek a 200 ezres tömegnek a foglalkoztatásának a megszervezésében, sok önkormányzati feladatban részt fognak venni, amit én egyébként maximálisan helyeslek. Tehát ezt egy normális racionális iránynak tartom azzal együtt, hogy természetesen a nagy állami közmunkaprogramoknak is van helye és szerepe az ilyen típusú foglalkoztatásban.

Amivel nekünk gondunk van, miután most már itt a 8 órás foglalkoztatás ígérete is előtérbe került a 4 órához képest, tehát ebben az értelemben is racionalizálódik és korrigálódik a rendszer, és ezt is örömmel üdvözljük, de a jövedelem oldalon még azt gondolom, hogy kell. És a másik része pedig az, hogy a gazdasági szférával való együttműködés és a gazdasági szféra számára ennek a támogatott foglalkoztatásnak a becsatornázása tartósan, mint egy plusz vállalkozástámogatási lehetőség, ez még számomra nem világos, de őszintén remélem, hogy menni fog.

Összességében az összes többi szociális ellátásról azt lehet mondani, hogy marad azon a szinten nominálisan, ami volt. Elhangzott, hogy reálértékben csökken, megáll az ápolási díjnak a tavaly elindított növekedése, és ezeknek a nem szociális segélyezett, vagy foglalkoztatás helyettesítési jogosultsági társadalmi csoportoknak, akik egyébként szintén aktív korúak, és szintén jelentős hányadban munkát vállalnának, ha volna lehetőség - nem igazán kínál új lehetőséget a szociális fejezet. Úgy általában is az az érzésem, hogy most még ott tartunk, hogy folytatódnak az előző 10-12 évben, mert én nem akarom azt elvitatni, hogy az Orbán-kormány idején is a szociális területen jó néhány innováció volt, de azért mégis az alapvető innovációk az elmúlt 8 évben keletkeztek, ezeknek a továbbéltetése csökkenő értékű vagy összegű forrásokból történik, az igazi szociális innovációkat még nem igazán látjuk és tapasztaljuk.

Sajnos azt gondolom, hogy ez a fajta költségvetés éppen ezzel, hogy tulajdonképpen, ami volt azt hozza tovább csökkenő támogatási szinten, és nem válaszol arra a kialakuló válsághelyzetre Magyarországon, hogy stagnál vagy minimálisan nő a gazdaság, a foglalkoztatás szintén nem nő. Az eladósodás, és most nem a devizaadósokról beszélek, mert az egyik képviselőtársunknak egy azonnali kérdésében világos volt az adatokból, hogy a forintban eladósodottak között már most többen vannak, és nagyobb összeg érintett a 90 napnál hosszabb elmaradással, mint a devizaadósoknál. Éppen Gabriella volt az, aki ezt feltette, és ugye felfigyeltem a kérdésre, hogy több mint 200 milliárdnak kevesebb, mint a fele az, ami devizaadóság.

De a közüzemi adósság, itt a polgármesterek biztos meg tudják erősíteni, hogy egyre nehezebb helyzetet teremt. Érzékeljük mi a kormánynak a szándékát, mert azt mondja, hogy energia meg közüzemi stop van, de azért az ÁFA csak megnőtt, és a jövedelem meg csak nem nőtt.

Azt gondolom, hogy az a társadalmi problémahalmaz, ami kialakult, szociális területen több innovációt igényelne, mert ez így biztos, hogy nem lesz elég a megoldáshoz, és alapvetően a közép- és annál alacsonyabb keresetűeknek a lecsúszása folytatódik, ami egy rendkívül fájdalmas és mindenképpen valahol beavatkozást igénylő folyamat. 2011 egyértelműen bebizonyította, hogy erre a problémára a magasabb jövedelmi kategóriákra a jövedelmek növelése nem megoldás, mert ezek a jövedelmek nem úgy kerülnek elköltésre, hogy ez a szélesebb társadalmi csoportok számára több esélyt és lehetőséget jelentene. Nem tudom, hogy mi lenne a jó megoldás, ötlet volna, de azt gondolom, ezen komolyan kellene gondolkodni.

Az esélyegyenlőség az emberek szintjén és a felzárkóztatása területi szinten azt gondolom, soha nem látott messzeségbe került, ami észak-magyarországiaként pedig különösen problematikus. Nem szeretném megismételni, amit az ÁSZ-vizsgálat és most egyébként az ÁSZ képviselőinek a bevezetőjében is hallottunk, úgyhogy már csak ezért is azt gondoljuk, hogy ez a költségvetési javaslat ebben a formájában általános vitára alkalmatlan, egy csomó dolog hiányzik még ma is mögüle. Nekünk van egy olyan érzésünk, hogy lesz még ennek a költségvetésnek jó néhány változata, amit be fognak nyújtani, mert ha azt mondjuk, hogy a változó valóságra reagálnak, ez a dolga és kötelessége egy kormánynak, csak akkor ezt tisztességgel be kellene vallani.

Kérdést tennék még fel. Én most a társadalombiztosítási alapokkal meg az átszervezéssel nem foglalkoznék, mert én úgy látom, hogy nyugdíj esetében nem arról a történet, hogy saját lábra állítottuk a nyugdíjkasszát. Arról szól a történet, hogy egy technikai átcsoportosítás van, illetve az van, hogy most befagyasztottuk a nyugdíjakat, ha ez kétharmados törvényben meg lesz fogalmazva, nem tudom, meddig. Meg hogy az előterjesztésből hiányzik az a lehetőség, ami korábban megvolt, hogy ha a gazdasági növekedés lehetővé teszi, akkor a társadalom már nem aktív nyugdíjas rétege is részesülhessen belőle. A jövő nyugdíjasait meg a ma nyugdíjasait ezzel a feltétellel féltő, hogy amikor elmegy nyugdíjba, a körülbelül az az életszínvonala, aztán ha szerencsétlen él még 30 évig, akkor erősen le fog csúszni az egyébként remélhetően gazdagodó társadalom mellett.

Kérdezni azt szeretném, hogy tavaly, amikor a nyugdíjjárulék 1 százalékos emelése megtörtént annak érdekében, hogy a nők 40 éves szolgálati viszonya utáni nyugdíját fedezzük, akkor 24-25 milliárdos kiadással terveztek, most pedig már én 68-ra emlékszem, de lehet, hogy 64. itt Talabér képviselőtársam is 60 milliárd fölöttit mondott, de én úgy emlékszem, hogy eléggé húzós, és több mint a duplája. A nyugdíjkasszában ezt külön fogják kezelni és két korosztálynak, két évnek a dolga, hogy ez hirtelen így fölfutott, új megközelítések vannak? Elhangzott Talabér képviselőtársam hozzászólásában egy dolog, amit nem pontosan értettem, de szeretnék rákérdezni, mert ő azt mondta, hogy a 4,2 százalékban benne van az a félszázalék, ami novemberben lesz. De akkor félreértettem, mert tavaly úgy volt számolva, úgy volt a kommunikációban eladva, hogy összeadták a kettőt. Ez most afölött lesz, arra jövő 4,2 százalék, *(Talabér Márta bólint.)* jó, köszönöm szépen.

A mi gondolatainkat, javaslatainkat arra vonatkozóan, hogy hogyan lehetne másként megcsinálni, ezt az adótörvények vitájában szeretnénk majd elmondani. Egyetlenegy dologra kérdeznék én még rá, én feltettem egy írásbeli kérdést miniszter úrnak a hajléktalan-ellátással kapcsolatban, és nagyon szép, szakmailag rendkívül szimpatikus választ adott, hogy itt foglalkoztatás meg lakhatás meg minden, és leírta, hogy van egy TÁMOP program 2 milliárdért, meg még ezen felül előkészületben van egy program, amivel biztosítani fogják annak a 12 ezer embernek az elhelyezését, akire már Baráth képviselőtársam rákérdezett. Én 400 millió forintot látok itt a fejezetben, mégis hol van ennek a forrása megtervezve és mennyi az, mert hát 12 ezer ember majdnem annyi, mint amennyinek van helye, tehát nem kicsi a feladat. Azért kérdezem, mert nem találtam a költségvetésben erre vonatkozóan semmiféle utalást.

Az elmondottak alapján azt gondolom, egyértelmű, hogy mi egy más megközelítésű költségvetést szeretnénk, amely a létező és folyamatosan keletkező problémákat valóban kezelné, és nem pedig görgetné és súlyosbítaná, mint ahogy megítélésünk szerint ez a költségvetés fogja. Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Baráth Zsolt képviselő úr a szó.

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tulajdonképpen én a bizottsági hozzászólásomat egy összehasonlító elemzésre alapozom, amit elő is fogok

mindjárt adni, előtte azonban néhány megjegyzést kell, hogy fűzzek az ex miniszter asszony hozzászólásához. Természetesen nem csatlakozom az előttem szólóhoz több más oknál fogva, politikailag bizonyos értelemben el is határolódom tőle, főleg amikor olyan kifejezéseket használ, amiket itt sikerült lejegyzetelnem, habár megmondom őszintén, nem tudtam minden gondolatmenetét teljesen követni. Államadósság csökkentése, adósságkezelés, társadalmi kohézió, felzárkóztatás. Én nem szoktam 8 évezni, főleg, hogy most már 9,5 évről kellene beszélünk, hogy ha 2002-től zajló folyamatokat elemezzük, főleg a 2012-es költségvetés vonatkozásában, de azért mondjuk már meg, hogy ezeket a folyamatokat 2002 és 2010 között regnáló szociálliberális kormány gerjesztette be. Olyannyira, hogy 2011. február 14-ike magasságában, ha jól tévedek, Orbán Viktor miniszterelnök jelentette be azt, hogy 2430 körüli ezer milliárd forint a 2011-es kamatteher, amit be kell fizetni az országnak a Világbank felé, és nem is zárkózott el attól, hogy ezt befizeti, amit mi jobbikos megítélés szempontjából nem igazán tudunk elfogadni. Azt is meg kell mondjam gyorsan, hogy mi nem adósság-elengedésről beszélünk soha, hanem átütémezésről, csak a pontosítás kedvéért, még mielőtt valaki viszontválaszában - habár különösebb vitát nem is akarok generálni - ezt fogja elmondani.

Tehát odatérve, hogy a kormány jelenlévő képviselőinek vagy szakértőinek tenném fel azt a kérdést, ami szintén egy jobbikos kérdés szokott lenni, de még a mai napig nem tudunk erre választ kapni, hogy hogyan lehet költségvetést úgy tervezni, hogy nincs 21 éve vagyonelejtár, vagy ha van, akkor nagyon jól titkolják a mindenkori kormányok. Ez lenne az egyik kérdésem, hogy végre valamikor erre valaki választ adjon nekünk.

Talabér Márta képviselő asszony pedig elmondta az én értelmezésemben azt, hogy mi az, amire van pénz vagy mi az, amire lesz pénz 2012-ben, és szeretném akkor ebben az összehasonlító elemzésben elmondani azt, hogy mi az, amire nem lesz pénz a 2011-es költségvetéshez képest.

Nézzük az első tételt, ami hozzám közelebb áll, mivel szociális szférában dolgoztam több évtizedig. Állami szociális intézetektől 163 milliárd forintot vonnak el. Gyermekek- és ifjúságvédelmi intézetektől 185 milliárd forintot vonnak el. Az egyik vesszőparipám nekem a kábítószer-fogyasztás megelőzésével kapcsolatos feladatok, ahol már a tavaly októberben elővezetett 2011-es költségvetésben is az egymilliárd forintos korábbi összeget 512 millió forintra csökkentették. Most ezt még csökkentik 41,41 százalékkal, azaz 212 milliárd forinttal, amikor az összes rendvédelmi szervek, a szociális szféra, mindenki, az egészségügy azzal küszködik, hogy egyre több Magyarországon a kábítószerrel élvezők, használók száma, akkor teljesen érthetetlen számomra, hogy ismét csökkentik ezt több mint 200 millió forinttal. Vagy, hogy ha nem így van, akkor mondják már meg, hogy hova csoportosították át, vagy honnan kap majd pénzt ez a kábítószer-prevenció, akár 200 milliárd vagy félmilliárd forintot, vagy 200 milliót.

Aztán van egy olyan tétel, ami már tavaly is szóba került, éppen én is voltam az egyik, aki szóba hozta: Budapesti Európai Ifjúsági Központ működtetése és fejlesztése 68 milliárd forintot vonnak el onnan, ez 100 százalékos elvonás. Itt a kérdésem a következő lenne ezzel kapcsolatban: ez nem EU-s elvárás, hogy egy ilyen ifjúsági központot működtetni kell, mert tavaly minthogyha ilyen elhangzott volna; illetve honnan fog kapni, ha EU-s elvárás vagy követelmény, honnan fog kapni a Budapesti Európai Ifjúsági Központ 68 milliárdot vagy bármennyit – gondolom működési költséget.

Aztán 100 százalékos megszünetések, elvonások vannak: gyermek- és ifjúsági célú pályázatok, gyermek és ifjúsági szakmafejlesztési célokra, itt 68 milliárd, 89 milliárd, szociális alap és szakosított ellátások módszertani feladatok támogatására 446 milliárdot elvonnak innen.

Aztán

ELNÖK: Elnézést, hogy beleszólok, folyamatosan milliárdokat említ képviselő úr, milliók vannak, zavarhatja a többieket.

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Én kérek elnézést – akkor menjünk át millióba (*Derültség.*), nem minthogyha ezek olyan nagyon kevés összegek lennének. Magyarországon kísérő nélküli külföldi kiskorúak ellátása 100 százalékos elvonás. Előzetesen fogva tartott fiatakorúak átvétele 100 százalékos elvonás, tehát itt 100 millió és 347 millió forintokról van szó - kérdezem, hogy ezt a feladatot ki fogja ellátni 2012-ben. Tavalay tisztáztuk azt is, hogy miről szólnak ezek.

A gyermektartásdíjak megelőlegezése, ez viszont már 1 milliárd 272 millió.

És szintén még az országos esélyegyenlőségi hálózat működtetését elősegítő tevékenységektől kezdve a szociális társadalmi civil és nonprofit szervezetek 100 százalékos megvonásba részesülnek értelmezésem szerint, mint például az Értelmi Fogyatékosokkal Élők és Segítőik Országos Szövetségének támogatása, a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége, a Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége, a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége, a fogyatékos személyek, autisták, Nagycsaládosok Országos Egyesülete - és itt sorolhatnám természetesen tételeken, de ez mind benne van a 2012-es költségvetésben. (*Dr. Szanyi Tibor megérkezett.*)

Egyelőre ennyit szeretnék kérdezni a kormány tisztelt képviselőitől, illetve kormánypárti képviselőtársaimtól is. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, ki kíván hozzászólni.

Vágó Sebestyén képviselő úré a szó!

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Én csak két általánosabb kérdést, illetve értelmezésem szerint kényesebb kérdést szeretnék feltenni, nem számháborúzni szeretnék most.

Nagyon jól tudjuk, hogy a rehabilitációs hozzájárulásnak nem a rendszere, hanem az oda befolyt pénzek, és azok elosztásának a rendszere eddig is elég átláthatatlan volt és nagyon sok az ezen a területen dolgozó. A megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltatók egyszerűen sok esetben, illetve az érdekvédő szervezetek nem értik, hogy hogyan ütemezik és hogyan osztják el ezeket a pénzeket, és az ÁSZ jelentéséből az következik, hogy a 2012-es évtől ezek a pénzek, illetve ezeknek a pénzeknek a mozgása még átláthatatlanabbá válik. A hozzászólásom és a kérdésem erre irányulna, hogy van-e már esetleg valami jel arra, hogy hogyan válik átláthatóbbá, illetve hogy hogyan tudja bárki követni ezeknek a pénzeknek az útját.

A másik pedig az, ami főleg az önkormányzatokról szóló fejezet értékelésénél látható, ami minket is érinthet, hogy egyszerűen a 2012. január 1-jétől hatályos törvények világába az ÁSZ sem tudja behelyezni a költségvetési törvénytervezetet, ugyanis ezek a törvények még nem készültek el, ezeknek a törvényeknek még nem történt meg a módosítása. Tervezetek vannak, de ez eléggé kétséges talaj, és itt azt fedezhetjük fel - mint nagyon sokszor a kormány intézkedései során -, hogy ígéretetek vannak, hogy ez így-úgy-amúgy meg fog változni, elvileg változni fog az önkormányzati törvény, illetve a szociális szolgáltatások rendszere is; de ehhez képest hogyan mérjük, és hogyan vizsgáljuk a költségvetést, ha ezeket a kész módosításokat és törvényeket nem látjuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e valaki hozzászólni. (*Nincs jelzés.*) Én szeretnék még néhány gondolatot mondani.

Itt már Baráth Zsolt képviselőtársam említette az egyik fontos szempontot, amiért gyakorlatilag a Jobbik számára elfogadhatatlan ez a költségvetés, ez a vagyonleltár kérdése,

amit továbbra sem találunk, és ki tudja még meddig nem fogunk megtalálni a költségvetési törvények előkészítése során, de számomra már önmagában a szellemisége ennek a költségvetésnek teljességgel elfogadhatatlan.

Én az elején egy példával szeretném szemléltetni azt a szemléletet, ahogy készült ez a költségvetés. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény módosításánál a 43. §-nál szerepel az, amikor a megelőlegezett gyermektartásdíj összegét csökkenti a költségvetés; még hozzá arról szól, hogy az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 50 százaléka lehet maximálisan ezen túl ez az összeg, magyarul: 14.200 forint. Ehhez hozzáteszi indoklásként, hogy olyan példátlan dolgok történnek Magyarországon, hogy egyre gyakoribb a 20-25 ezer forintos tartásdíj kötelezettség előírása, amit ugyebár az államnak kell megelőlegezni, ha a tartásdíjra kötelezett valamilyen oknál fogva nem fizet. Nos, hát ez önmagáért beszél. Tehát, ha a törvényalkotó úgy gondolja, hogy 20-25 ezer forintos gyermektartásdíj az a luxus kategória és az egyszerűen elfogadhatatlan, akkor egyszerűen én meg nem tudok mit mondani erre, tehát ilyenkor a józan paraszti ész gyakorlatilag megáll, mert ha valaki úgy gondolja, hogy 14.200 forintból lehet gyermeket nevelni, annak gratulálok a gondolkodásához.

Tehát egy példát szerettem volna csak kiemelni, hogy a szemléletét bemutassam ennek a költségvetésnek. És természetesen az, ami már itt elhangzott a képviselőtársaim részéről, hogy elsősorban a hozzánk közel álló területek: oktatás, szociális, egészségügyi terület az gyakorlatilag most is vesztese a költségvetésnek, mint ahogy folyamatosan vesztese az elmúlt négy év során mindegyik költségvetésnek; és az elmúlt négy évről beszélek, és ebből kettő – tetszik, nem tetszik – a Fidesz időszakára esik.

Én úgy gondolom, hogy itt nominálértékben már akkora veszteség érte ezeket a területeket, ami valóban szociális katasztrófát jelent az országban és jelenthet a következő esztendőben. Nyilvánvalóan nem lehet örökké megszorítani a magyar társadalmat, és valóban mi úgy gondoljuk, hogy ez zsákutcába fog vinni, nem lesz gazdasági fellendülés, gyakorlatilag leáll a gazdaság fejlődése, és nem lesz a következő évben mihez hozzányúlni, hogy valami fejlődést elérhessünk.

Itt szóba került az a Fidesz részéről, alelnök asszony részéről, hogy ez egy országvédelmi költségvetés. Ezzel a szóval, ezzel a szóösszetétellel rettenetesen lehet, úgy gondolom vitatkozni, én most csak annyit tennék hozzá, hogy számunkra teljesen elfogadhatatlan ez a neoliberais politika és az a kötelező adósságszolgálat, amit mi végre kívánunk hajtani. Ma már vezető közgazdászok és Fideszhez közel álló vezető közgazdászok mondják el, hogy a magyar államadósság visszafizethetetlen. Ezt szeretném leszögezni, mert ez nagyon fontos kitétel, és mondom, nem a Jobbik mondja, hanem nagyon ismert közgazdászok. Nos, lássuk be, hogy a következő évben azért, hogy GDP arányosan egyetlenegy százalékkal csökkenteni lehessen az államadósságot, azért van egy hatalmas megszorító csomag most előttünk, többek közt ezért van egy hatalmas megszorító csomag.

Úgy, hogy egyébként jövőre – most már gyorsan emelkedik az euró árfolyama – körülbelül 2000 milliárd forint adósság visszafizetést kell produkálni a magyar államnak jövőre, viszont 2013-ban ez már 3000-3200 milliárd forintot tesz ki. Nyilvánvalóan elgondolkodtató, hogy majd például 2013-ban hogy is fogja teljesíteni a magyar állam, és hát persze 2014-ben is ugyanilyen apró összeg lesz, tehát több mint 3000 milliárd forint.

Mi nem tudjuk támogatni azt a politikát, hogy semmilyen tárgyalást nem kezdeményez a kormányzat a különböző szervezetekkel annak érdekében, hogy legalább rövid távon átütemezzék a magyar államadósságot, hagyják levegőhöz jutni. Itt van a legjobb példa, most fizetünk vissza az Európai Uniónak és az IMF-nek 4 milliárd eurónyi hitelt az elkövetkező napokban, vagyis 1200 milliárd forintnyi hitelt fizetünk vissza úgy, hogy nem veszünk fel ugyebár helyette másik hitelt. Mi azt mondjuk, hogy fontos az adósság csökkentése természetesen, de ez az 1200 milliárd forint hihetetlenül fog hiányozni a magyar gazdaságból.

Ha igazán lenne koncepció a magyar gazdaság helyreállítására, akkor az 1200 milliárdos összegből visszafizetés helyett munkahelyeket teremtené a kormányzat, valós munkahelyeket természetesen. Itt most tényleg nem a fűnyírásra gondolok vagy ároktisztításra, amit nagyjából 200 ezer embernek megígérnek a következő év folyamán. Nyilván ennek örülünk, legalább is annak a részének, hogy nem az otthonmaradásért kapják ezt a támogatási formát, hanem valóban meg kell dolgozni érte, ez természetesen egyértelműen támogatható, de azt is látjuk, hogy ez csak egy ideiglenes megoldás. Ebből valós munkahely nem fog létrejönni, tehát nekünk az lenne a célunk és egy olyan költségvetést szeretnénk látni, ahol valós munkahelyek létrehozására költenek el akár 1000 milliárdokat is a következő kormányok a következő költségvetési években.

A másik, megint csak országvédelmi költségvetésre gondolva. Kérem szépen milyen országvédelem az, amikor megszűnik az országunknak a lakossága? Amikor megszűnik az utánpótlás, amikor felfaljuk a jövőnket? Itt a Fidesz képviselői sokszor hangoztatták, szavakban mindig is élen jártak, hogy meg fogják változtatni a demográfiai folyamatokat, ennek vetik alá a különböző intézkedéseket, és most már elmondhatjuk azt, hogy nagy valószínűséggel ebben az évben mindennél kevesebb, és még hozzá nagyon nagymértékben csökkenő gyermeklétszámmal lesz dolgunk, talán 85 ezer gyermek fog születni. Még tavaly is 90 ezernél több gyermek született, pedig már tavaly is, meg hát gyakorlatilag majdnem minden évben csökkent a gyermeklétszám. Milyen országvédelmi terv, amikor felfaljuk a jövőnket? Kérdezem én. Úgy gondolom, hogy egy ilyet nyilvánvalóan, hogy is mondjam, nem lehet támogatni.

Még egy gondolatra szeretnék csak kitérni. Ugyebár megváltozik a nyugdíjszámítás módszere is az elkövetkező időszakban. Eddig a már valós inflációs adatokhoz képest állapították meg a nyugdíjemelés mértékét, az elkövetkezőkben pedig már a tervezett inflációhoz kívánják igazítani. Én csak halkán jegyzem meg, hogy általában a tervezett inflációt mindig alul szokták becsülni. Hogy felülbecsülték volna, erre talán nem is volt példa az elmúlt 21 évben. Véleményem szerint ez is azért kicsit hátrányosan érintheti a nyugdíjas társadalmat, hiszen akár 1 százalékkal is akár kényelmesen el lehet térni, és akkor nem mondtam sokat az előrejelzés és a valós adatok között. Kíváncsian várom, hogy a kompenzáció, illetve ez a novemberi – jelen pillanatban novemberben kompenzálni szokták, ha más adatok jönnek ki – továbbra is fennmarad-e. Hozzá kell tennem, akkor is ez összességében úgy tűnik, hogy negatív dolog lesz a nyugdíjas társadalom részére.

Nos hát nyilván sok részletbe bele fogunk még menni a következő költségvetési fordulónál, nekem csak ezek lettek volna az első gondolataim a költségvetésről. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki hozzászólni? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nem, akkor az előterjesztők közül elsőként a Nemzetgazdasági Minisztérium képviselőjének adom meg a szót.

Nesztor Tamás (NGM) válasza az elhangzottakra

NESZTOR TAMÁS (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr, köszönöm az értékes hozzászólásokat is. Ha elnök úr a végén nem említi meg, hogy a szellemiség elfogadhatatlan, itt olyan kép alakul ki bennem, hogy megértik a jelenlévők a költségvetés fő céljait tekintve azt, hogy milyen mozgástérben van a magyar gazdaság. Nem szeretnék általános jellegű, hogy mondjam, gazdaságpolitikai megállapításokat tenni, lévén hogy alapvetően a szűkebb terület a társadalombiztosítás és a szociális szféra.

Azt viszont el kell mondanom, hogy a kormányzat igenis egy adott mozgástér mellett a szociális biztonságot abba a keretbe tudta helyezni, amely az adott gazdaságpolitika prioritásai mellett még lehetőséget adott. Ha egy költségvetésnek ebben a mozgásterében, amelyet a szocialista párti képviselő asszony is jelzett, ők elismerik, hogy milyen körülmények között él az ország és ebből milyen jövőperspektívát vagy milyen időhorizontot lehet igazából kezelni, akkor egy konszolidált helyzethez képest is a szociális helyzet mindig

jövőpárti vagy adott esetben a jövőre irányuló mozgásokat és folyamatokat kezel. Most ez az ellátórendszer tekintetében egyértelműen kormányzati ciklusokon túlmutató dolog, akkor el kell mondani, hogy a jelenlegi mozgástérben megítélni egy hosszú távú, középtávú jövőt vagy közeljövőt más és más szempontokat jelent. Kétségtelen, hogy az a környezet és az a lehetőség, amivel Magyarország és az uniós környezet is rendelkezik, nagy valószínűséggel a közeljövő szempontjait tudja kezelni. A középtávú és hosszú távú jövő elemeinek a kezelése és ennek a féltése és gondozása feltehetőleg a kitekintő költségvetésből is látható 3-4 éves időpontban, ahogy a mozgástér és a környezetünk is feltehetőleg változik, nagyobbik nagyobb lehetőséget.

A szellemiséggel kapcsolatban azért elmondanám azt, hogy én úgy gondolom, a kormányzat úgy gondolja, azt hiszem, hogy ez a költségvetési törvény szövegéből, koncepciójából is adódik, hogy meg lehet kérdőjelezni a prioritását az adósságszolgálatnak. Mint ahogy kivettem a Jobbik-frakció hozzászólói is alapvetően ezt a prioritást kérdőjelezi meg, de kérdés az, hogy ez az adott uniós körülmények között és korunkban valójában reális alternatíva-e, ez örök probléma, de politikai téma, nem is akarok ebben én állást foglalni.

Az, hogy a kormány az adósságcsökkentést tette a középpontba, és azt mondta, hogy ebben a mozgástérben ehhez a prioritáshoz kell hozzászabni sajnos a szociális rendszert és szociális biztonság kérdését is, ez egyértelmű, de ez nem azt jelenti, hogy a kormányzat a költségvetésben a szociális biztonságot és az ellátórendszerek stabilitását vagy megőrzését nem tekintené kiemelt feladatának. Nyilván vannak olyan területek, és erről szól a költségvetési vita, ahol a számításokat és az egyes részterületeket illetően módosító indítványokkal természetesen a költségvetési számokat felül lehet írni. Kollégáimmal majd a kérdésekre válaszolva nyilván kitérünk arra.

Az, hogy a szociális ellátórendszerek erősítése, a fenntartása, vagy megőrzése, vagy funkcióképességük megtartása lehet-e prioritás, és ezen belül az egyes területeken milyen helyzet adódik, én azt gondolom, hogy az adott mozgástér mellett ez a költségvetés legjobb szaktudás szerint azzal a szerény céllal készült és azt tartalmazza, hogy elégséges szociális védelmet kell biztosítani. A szerzett jogokat védeni kell, és adott esetben még nem az az időszak jött el, amikor a rendszerben az adott ellátási szinteket emelni, az intézményrendszert továbbfejleszteni és bővíteni esetleg generálisan lehetne, hiszen nagyon sok olyan leszakadó csoport van, ahol az intézményi rendszer, önkormányzat, központi kormányzat feladati struktúrában bizony feltehetőleg nem a közeljövő, hanem lehet, hogy a középtávú jövő lehetőségeit teremti csak meg. Én ahhoz, hogy az adósságszolgálat konzekvenssége hogy alakul, ebben meg hadd ne foglaljak állást, mert ez nem az én szakterületem.

Kritizálható értelemszerűen, nyilván, aki az adósságszolgálat és az adósság alakulásban vagy az adósságcsökkentésben jobban benne van, talán kompetensebb választ tudna adni.

Egy dolgot, ami többször is elhangzott, a vagyonleltár kérdése. A kormányzat a törvények szerint kell hogy eljárjon. A jelenlegi államháztartási törvény, amely a költségvetés tervezésére vonatkozólag előír feladatokat, megszabja a rendjét a benyújtásnak és az összefüggéseknek is, a vagyonleltárra vonatkozólag nem tartalmaz ilyen kitélt. Tehát tisztelettel azt kérem, hogy ha ez ilyen jelentős prioritás, fontos tétel, tehát nem kérdőjelezem meg ennek a szakmaiságát, nem könnyű egyébként eredmény szemléletű és pénzforgalmi szemléletű költségvetést az összefüggésével együtt kezelni, a vagyonleltár ezért egy nagyon fontos adalék, mert feltehetőleg a több szemléletű, és a folyamatokat több megvilágításban kereső vagy helyező költségvetési folyamat tervezést igényel. Tehát azt gondolom, hogy meg kell tenni azt a módosítást, amely az államháztartási törvény vagy a leendő közpénzügyi törvényben a vagyon kérdéseket megnyugtatóan rendezi; tehát erre én most nem tudok egyéb választ adni, minthogy a költségvetést a szabályok és az előírások szerint igyekeztünk összeállítani és úgy gondoljuk, hogy ezt tartalmazza.

Az általános megjegyzésem ehhez igazából, több nem lenne. Azt gondolom, hogy abba a sorrendbe menjünk, ahogy a kérdések elhangzottak és akkor én a Vágó Gábor képviselő úr kérdésére átadnám a szót a szakértőnek az önkormányzati területen.

Szelényi György (NGM) válaszadása

SZELÉNYI GYÖRGY (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tisztelt Bizottság! Előjáróban úgy gondolom, hogy néhány olyan dolgot el kell mondani az önkormányzati szociális területet érintő költségvetésről, amely az egyes kérdésekre is választ ad.

Kezdjük azzal, hogy közvetlenül, közvetetten önök közül többen felvetették az önkormányzati támogatások csökkenését. Az adott sorokon, számos előirányzaton egyszerűen kevesebbet találnak, mint ami a 2011. évi költségvetésben volt. Felhívom a figyelmet arra, jelzem, ez az általános, a részletes indoklásban is benne van, a költségvetési törvény 1-es mellékletében is látszik, megjelenik egy sor, hogy a jelenlegi megyei intézmények állami fenntartásba adása, és ott jelentkezik 99,7 milliárd forint – ez így önmagában egy fekete doboznak néz ki, kötelességünknek tartjuk, hogy ezt a dobozt kibontsuk.

Arról van szó, hogy ebben a tételben szerepelnek azok az intézmények működéséhez hozzátartozó közoktatási, szociális, globális normatíváknak azok az összegei, amelyek január 1-jétől már nem önkormányzati szervként, hanem központi költségvetési szervként a fejezethez fognak kerülni. Csak érzékeltetem a mostani mi területünkön, hogy a bentlakásos intézményi ellátottaknak úgy átlagosan összességében több mint 60 százaléka, és ezen belül a gyermekvédelmi intézménynek és így a Tegyesz-nek is az adataiból adódóan több mint 80 százaléka ez megyei feladatellátás volt. Következésképpen ezek is ebben a borítékban szerepelnek.

Csak két-három sarokszámot érzékeltetve. A 99,7 milliárd forintból a szociális területre 30,4 milliárd forint van ebben a borítékban, amiből a bentlakásos intézményeké 28 milliárd forint, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatoké 1,1 milliárd forint, a többiek az egyéb különféle kisebb tételekből tevődnek össze. Ugyanígy ebben – csak abszolút jelzésszerűen – a közoktatás is szerepel 32 milliárddal, különféle globális támogatások 7 milliárddal és így tovább. Tehát ez az első jelentős dolog, ami megváltoztatja a megyei fenntartással szűkebben vett önkormányzati feladatellátásnak a területét.

Felmerült az is, hogy számos helyi hatáskörű segélyeknek a Széll Kálmán-terv keretében mintegy 10 milliárddal csökken az összege. Úgy gondoljuk, hogy ezt a területet egy kicsit átfogóbban kell nézni. Míg a normatív típusú segélyeknek az előirányzata növekszik - két jelentős példát emelek ki -, a különböző álláskereső és támogatási rendszerek átalakításából adódóan a foglalkoztatás helyettesítő támogatásra vonatkozó támogatási részek növekednek, átalakul a lakásfenntartási támogatás; következképpen a gáz- és távhő ügyeknek a beemelésével jelentősen megnő az igényjogosultak száma, és ennek megfelelően növekedik. Ez azt is jelenti, hogy jellemzően és tipikusan minden olyan lakásfenntartási helyzetet, ami a különböző idetartozó témákhoz kiadásokhoz kapcsolódik a lakásfenntartási támogatás rész kezelni fog. Ezzel van összefüggésben az is, hogy nyilván csökken a helyi fenntartású, vagy a helyi megítélésű segélyekhez való hozzájárulás része sokkal kevesebb lesz, mint amennyivel a normatív támogatási részek növekednek.

Jelezni kell azt is, hogy a közös fenntartású óvoda és bölcsőde, a szakminisztérium ismerettől kapott információ alapján 70 ilyen van, és mivel ez óvoda-bölcsőde, ez a közoktatási statisztikának a részét képezi, és ebben is foglal helyet.

A közfoglalkoztatási rendszerrel kapcsolatban és az FHT, a foglalkoztatás helyettesítő támogatás összefüggéseiből látni kell, hogy az összegeket éppen azon igen-igen szűk, bár más oldalról más mozgástéren belül kellett megállapítani. És tudjuk azt, hogy a közfoglalkoztatási minimálbér most 63 ezer forint 8 órára, ha ennek a nettóját vesszük 8 órásba, 6 órásba és 4 órásba, akkor ehhez képest kellett hozzáigazítani a foglalkoztatás helyettesítő támogatást

olyan módon és ezen belül, ha úgy tetszik részprioritás vagy részszerzőpont, hogy a munkára ellenőrző hatással ne járjon.

Felmerült az, hogy 200 ezer ember körülbelül a közcélú foglalkoztatásban résztvevők száma, és nem érdemi, kicsit sarkosan az, ha árkot tisztítanak, stb. Jelezni kell, hogy ez a 200 ezer vagy ennél több, közcélú foglalkoztatásban résztvevők azért jelentős része megfelelő szervezéssel országos projektekben, vízügyi projektekben, természetvédelmi projektekben képes részt venni, ilyen módon van központi szervezésű feladat és van nyilvános, ahogy beszéltünk róla, önkormányzati szervezésű feladat is ebben.

Felvetődött általánosságban egy olyan dolog, hogy a törvényekkel való alátámasztása és a sarkalatos törvények, önkormányzati törvények átalakítása, ágazati törvények, közoktatás, stb., a következőt kell ebben, úgy gondolom, tisztába tenni. A most benyújtott költségvetési törvényjavaslat a jelenleg hatályos törvényeknek arra a módosítására épül, amelyek időközben, mint a 2012-es költségvetési törvényjavaslatot alátámasztó, most nem tudom milyen számmal, de önök előtt az Országgyűlés asztalán van. Az tartalmazza mindazokat a módosításokat, amelyek a 2012. évi költségvetési törvényjavaslatban levő számok, konstrukciók, megoldások 80 százalékuk és stb.-nek az ágazati törvényekben való alátámasztását szolgálja. Az egy más dolog, hogy jelenleg folyamatosan olyan feladat áll előttünk, és a 2012 év feladata lesz, hogy az önkormányzati törvény, az új önkormányzati törvény, a nemzeti szociálpolitikai koncepcióra épülő új szociális törvény, és a most már elfogadott koncepció birtokában, de még mindig társadalmi vitán levő köznevelési törvénytervezet majd 2012. év folyamán kerül a parlament által elfogadásra, és annak kapcsán fog rendeződni, hogy a 2013. évben milyen technikával, milyen formában hogyan gördül be. Köszönöm szépen a figyelmüket, ennyit szerettem volna.

ELNÖK: Köszönöm.
Főosztályvezető úr!

NESZTOR TAMÁS (Nemzetgazdasági Minisztérium): Folytatnánk akkor, ha lehet.

ELNÖK: Rendben.

Nesztor Tamás (NGM) válaszadása

NESZTOR TAMÁS (Nemzetgazdasági Minisztérium): Én Szűcs Erika képviselő asszonynak válaszolnék a két konkrét kérdésre is és egy általános megjegyzést tennék előtte, ami kicsit összefügg azzal is, amit a Számvevőszék és itt néhány képviselőtárs vagy képviselő elmondott: ez a törvényi alátámasztottság, nem látni jogszabályokat, és hogy hol lesznek ezek. Mondanom se kell, hogy a salátatörvény – e csúf néven fut – a költségvetési törvényt alátámasztó jogszabályok további napirendi ponton vannak, tehát én azt gondolom, hogy a kettőt együtt kellene megítélni és látni azt, hogy vajon ebben van-e összhang vagy nincs összhang.

Kétségtelen, hogy a tervezés adott menetében, de úgy gondolom, az adott körülmények között is, itt a körülmények azt jelzik, hogy a makrogazdasági kilátások, pályák, variánsok vizsgálata szinte folyamatosan mozgásban volt nyár óta, tehát a költségvetési tervezés egy elég hektikus, illetve alkalmazkodó, hogy úgy mondjam, szakaszban kellett, hogy elkészüljön. Ugyanakkor az ellátórendszerek átalakítása, amiről majd egy rövid szót szólnék legalább is a társadalombiztosítás esetében, is azt jelezte, hogy ezek az átalakítások, ha úgy tetszik a korábban halasztott lépések megtétele nagyon érzékeny társadalmi réteget érint. Lehet azt mondani, hogy innen csak átvittük a másik területre, és a profiltisztítás arról szólt, hogy innen odaraktuk. Ez sokkal mélyebb tartalmú, hiszen ha a képviselők visszaemlékeznek, a tisztelt bizottság, azokra az időszakokra, amikor a kormányzat tárgyalni

próbált és társadalmi csoportok tiltakoztak a szerzett jogok vagy a vélt várományok, jogok megcsorbítása érdekében. Utcára vonultak és tárgyalások is voltak, ez azt jelzi, hogy ez korántsem egy sima statisztikai költségvetési áttétel. Ebből viszont az is adódott, hogy a kormánynak nagyon körültekintően kell eljárni jogszabályi szinten is, hogy egyértelműek legyenek a célok, és megnyugtató legyen, ne adott esetben politikai jellegű megfontolások vezéreljék. Ebből adódóan a felső szintű és a kormányzati döntések több olvasatban is születtek és születnek ma is. Ezek a jogszabályok, amelyek például a tb-átalakítást érintik, egyrészt már benyújtásra kerültek az országgyűléshez, másik oldalról előkészületben vannak azok a részek is, amelyek adott esetben legvégül a nyugdíjrendszerre vonatkozó sarkalatos törvény benyújtását is jelenti. Egy eléggé hogy úgy mondjam, versenyfutás adódik a jogszabályi alátámasztás, a rendszer-átalakítások és a költségvetési számok megalapozottsága között. Itt mi úgy gondoljuk, hogy az előkészített és kormányzat előtt döntésre váró vagy már eldöntött kérdések is majd a salátatörvényben, talán az adótörvényekben is látható, azok a kodifikációs hátterek a költségvetés számításaival összhangban vannak.

Azt szeretném jelezni, hogy az országvédelmi politika és cél, mint prioritás valójában az ellátórendszerek védelmét is jelentette abban az értelemben, hogy világossá vált, hogy azokat a szükséges átalakításokat, amelyeket az adott mozgástérben, ami egy egyensúlyra irányuló és úgy mondjam, a költségvetési kitekintő időszakon túlnyúlik, tehát közeljövő és középtávú jövőben kellett döntéseket hozni, és az nem kizárt, hogy hosszú távú átalakításai, illetve kihatásai is lesznek. Hiszen egy nyugdíjrendszer ilyen, átalakítjuk és abban funkcionális vagy finanszírozási változásokat hozunk, akkor abban nagyon hosszú távra szabunk meg dolgokat. Valójában az ellátórendszerek védelme is behozható az országvédelmi stratégiába.

Az a prioritás, amely a társadalombiztosítási rendszerek és az ellátórendszerek egészét tekintve egyfajta új alapokat akart helyezni, az egyértelműen azokból indult ki, hogy nőjön az átláthatóság. Olyan tiszta profilok alakuljanak ki, ahol egyértelmű az, hogy mi az, ami a rendszer szolidaritásában és szolidaritási lehetőségeihez adva van, melyek azok a biztosítási teljesítmények, amelyekkel ezek alátámaszthatók. Egyensúlyiak-e a járulékok, önfenntartóvá tud-e lenni a rendszer vagy pedig nem, ezt a finanszírozási egyensúlyt reális források mellett hozzuk-e létre, és ugyanakkor ezeket az átalakításokat és átláthatóságot a legkisebb érdeksérellemmel valósítsuk meg.

Ez valószínű több kormányciklust felölelő feladat, a kormányzat a nyugdíjrendszerben tudta ezt a profiltisztítást a legvilágosabban érvényesíteni, de hát önök meglátják, mert nem az Egészségügyi bizottság elé tartozik, az egészségbiztosítási rendszerben is elindult egy profiltisztítás, amely egy hosszabb távú folyamat, több évet kell, hogy felöleljen. Elég logikus dolog is, hogy a profiltisztítással az is jár, hogy a rendszerekben meglévő azon szociális elemek, amelyek ráakódtak a rendszerváltás óta ezekre a rendszerekre, feltehetőleg joggal, abban az időszakban, amikor ezeket a szociális elemeket bevittük. Gondoljunk csak arra, hogy annak idején a 13. havi nyugdíj milyen problémát okozott és a kivezetése is milyen nehéz volt. Valójában a profiltisztításban logikus volt, hogy a társadalombiztosításon kívül létre kell hozni vagy közelíteni kell egy olyan szociális alap megteremtéséhez, amelyik azokat a szociális ellátásokat, amelyek ezekben a rendszerekben megbújnak, és amelyek hosszú távon a finanszírozhatóságot folyamatosan megkérdőjelezték, egy adott helyzetben forrásokkal átlátható, tiszta helyzetet teremtsenek. Ez talán még hátrább tart, mint az egészségbiztosítás profil része. Én itt befejezném, alapvetően a nyugdíjkérdésre válaszolnék itt közvetlenül, tehát hogy ez az 1 százalék a nők 40 éves konstrukciójában. Igen, ez a rendszer akkor úgy indult, hogy az igénybevételben korosztályok, és ahogy a 40 évben megyünk előre, nyílik ki és egyre több korosztályt érint. Tehát az előző évi költségvetésben is a kitekintő már jelezte, hogy 2012-ben, '13-ban sőt '14-ben kritikus helyzet is előállhat ebben a kategóriában egyszerűen

az adott létszámok és az ellátások adott szintje mellett, mert azt is figyelembe kell venni, hogy újabb korosztályokkal általában magasabb ellátási szintek jöhetnek be.

Itt a számításoknál annyit jelent, hogy azért közel 70 milliárd ez, mert az eddigi 15000-rel szemben mintegy 52000 fő belépésével számolunk, és úgy gondoljuk, hogy ráadásul a nyugdíjprofil átalakítása folytán többen kerülnek olyan helyzetbe, hogy választhatnak, illetve bizonyos konstrukciók megszüntetése miatt a 40 éves korosztályos konstrukciót fogják választani és preferálni értelemszerűen, így egy jelentős létszámnövekedés következik be. Tehát ezt a 67-70 milliárdot körülbelül ez indokolja.

Ami az indexálást és az emelést illeti, és akkor elnök úr kérdésére is válaszolnék itt. Valójában nem történt változás az indexálás rendszerét illetően, a nyugdíj-megállapítás rendszerében nem tervez a kormányzat 2012-ben jelentős változtatásokat, mert ez egy jelentős funkcionális változás lenne. Nem titok, hogy a Széll Kálmán-tervben eredetileg a kormányzat szándéka volt, hogy belátható időn belül áttérjen a tényleges inflációkövető nyugdíjemelésre. Erre a mozgástér nem ad lehetőséget. Tehát a rendszer továbbra is a tervezett inflációt fogja követni, és a tervezett inflációban benne van az, hogy ez egy kompenzációs elemet is tartalmaz, amennyiben a tervezés nem reális az inflációt illetően. Meg kell mondjam, hogy ez a félszázalék emelés azt jelzi különböző okokból, hogy a kormányzat, illetve a pénzügyi kormányzat elég jó biztonsággal tervezte meg, mert ez a félszázalék egy határpont, és ilyen körülmények között a 2011-es inflációs cél elérése sikernek tekinthető, már hogy egy inflációt sikeresen tud-e kezelni. Ehhez azt kell hozzátenni, és itt jön a kérdés, hogy a félszázalék emelés mint korrekció beépül, következésképpen erre történik a 4,2 százalékos emelés, tehát mindig úgy kell tekinteni, hogy a tervezett inflációtól való eltérés és ennek a kompenzációja a következő év bázisául szolgál. Az a válaszom, hogy a 4,2 százalékot így kellene értelmezni.

Én akkor itt befejezném Szűcs Erikának adott válaszomat, és azt hiszem a következő terület Baráth Zsolt úr felvetései, ezzel pedig átadnám a szót kollégának.

Sashegyi Attila (NGM) válasza az elhangzottakra

SASHEGYI ATTILA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Számos kérdést már kollégáim megválasztak, de mindenekelőtt hadd mondjam el azt, hogy az a válasz, amit én most adni fogok, az egy összefüggő válasz próbál lenni azokra a felvetett kérdésekre, amelyek már korábban elhangzottak.

Az elsődleges nagyon fontos álláspontunk az, hogy a 2012. évi költségvetési kiadási előirányzatok már számos szerkezeti átalakítási elemet tartalmaznak, és ezek következtében esetlegesen nem azonosítható be könnyedén az, hogy mely előirányzatok azok, amelyek biztosítják 2012-ben a korábbi feladatokat. Ezzel kapcsolatban a Nemzeti Erőforrás Minisztérium főosztályvezetője, Gerencsér Balázs konkrétan meg fogja tudni mondani azt Önöknek, akinek majd nemsokára átadom a szót, hogy melyek azok, amelyek a továbbiakban is finanszírozásra kerülnek.

De hangsúlyozom azt, Baráth Zsolt képviselő úr kérdésére vonatkozóan, hogy ezek közül a legnagyobb, a legmarkánsabb, amit Ön kiemelt az a gyermektartásdíjak megelőlegzése, és ehhez kapcsolódóan elnök úr is tett fel kérdést. Az nem szűnik meg a 2012. évi költségvetésben, ez a nemzeti szociálpolitikai alap gyermektartásdíjak megelőlegzése című sorban mintegy 1,5 milliárd forinttal, tehát mintegy 300 millió forinttal magasabb értékben került megtervezésre.

A nemzeti szociálpolitikai alaphoz visszatérve és rendszerben gondolkozva, a nemzeti szociálpolitikai alap a családi támogatásokon keresztül, a családi pótlékot, az anyasági támogatást, a gyermekgondozási segélyt, a gyetét, az apákat megillető munkaidő-kedvezmény távolléti díjának a megtérítését, a pénzügyi gyermekvédelmi támogatásokat, az életkezdési támogatásokat és a gyermektartásdíjak megelőlegzését finanszírozza. Ez egy rendszer, de a családok, mint jellemzően munkajövedelemmel és egyéb támogatással rendelkező kör, más

bevételekből is finanszírozhatja kiadását. Igaz így, hogy a 2012. évi államháztartási hiánycél, az elfogadott 2,5 százalékos GDP arányos eredményszemléletű hiány, és ennek érdekében egy olyan költségvetési tervezés valósul meg, amely ezt próbálja beteljesíteni, és ezért a kiadási előirányzatoknak az összege is egyfajta óvatosabb szemléletű, de a családokra vonatkozóan elmondható, és ezért is valósul meg a családi támogatások nominális rögzítése. De a családok rendszerszerű megközelítésében elmondható az, hogy mind például a gyermekgondozási díj, ami egyéb biztosítási alapú családi támogatás, vagy a terhességi gyermekágyi segélynek a finanszírozása például az Egészségbiztosítási Alapból ezeknek a finanszírozási összege a 2012. évben emelkedik.

Ezzel kapcsolatban szeretnénk azt jelezni, hogy a kormány elkötelezett a gyermekvállalással kapcsolatos többletköltségek kompenzálásában, és ezt az adórendszeren keresztül kompenzálja. A 2011. év január 1-jétől bevezetett új családi adókedvezmény idén várhatóan mintegy 150 milliárd forinttal többet hagy a családoknál, és ennek az összege 2012-ben még várhatóan emelkedni fog.

Még volt egy olyan kérdés, amit ezzel kapcsolatban el szeretnénk mondani és válaszolni rá, ez a demográfiai folyamatok. Megvalósult a családi adókedvezmény rendszere, ha éves szinten hasonlítjuk össze a demográfiai folyamatokat, akkor valóban elmondható az, hogy 2011-ben várhatóan kevesebb, mint 90 ezer gyermek szülehet, de ha havi szinten hasonlítjuk össze ezeket az adatokat, akkor lehet látni, hogy az élve születések száma, ha alacsony mértékben is, de hónapról hónapra emelkedik. Így, mivel a személyek tudatában vannak annak a lehetőségnek, amit a családi adókedvezmény nyújt, elképzelhető az, hogy ezt kihasználva egyre többen és többen választják ezt a lehetőséget.

Végül pedig Vágó Sebestyén úr kérdésére válaszolva a rehabilitációs hozzájárulással kapcsolatban. Fontos a költségvetés tervezésénél erre vonatkozóan elmondani azt, hogy az összes bevétel fedezi az összes kiadást. De ha szükséges Vágó úrnak, el tudom mondani azt, hogy 2012 évben a 65 milliárd forint rehabilitációs hozzájárulásból egyrészt finanszírozza a költségvetésben feltüntetett módon a kormány a szociális intézményi foglalkoztatás támogatását, melynek összege mintegy 5 milliárd forint. Másrészt a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásával összefüggő bértámogatást, mely 13 milliárd forint, harmadrészt a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásával összefüggő költségkompenzációt, ez 24,5 milliárd forint, összesen mintegy 42,5 milliárd forint, és a maradék 22,5 milliárd forint pedig a fogyatékosági támogatás és a vakok személyi járadékának 31,2 milliárd forintos részfinanszírozását szolgálja.

Most pedig átadnám a szót Gerencsér Balázs főosztályvezető úrnak.

Gerencsér Balázs (NEFMI) válasza

GERENCSÉR BALÁZS (Nemzeti Erőforrás Minisztérium): Tisztelt Bizottság! Köszönöm a szót. A szociális ágazat a költségvetés tervezése során, a tervezési köriratban adott új iránymutatások alapján kellett hogy eljárjon, és ennek megfelelően vagy ennek következtében valóban úgy tűnik, hogy eléggé átalakult a rendszer. Ennek az iránymutatásnak egy nagyon fontos szempontja volt, hogy 100 millió forint alatt sort nem lehetett tervezni, illetve jövőre megszűnik az a lehetőség is, hogy előirányzatok között vagy intézeteknek előirányzat-átadás történjen meg, így ezeket a szempontokat figyelembe véve kellett a tervezésünket megtervezni. Nagyon fontos volt még annak is a szemlélete, hogy azok a dolgok, amelyeket uniós pénzre ki lehet váltani, ott ezeket a szempontokat is a hazai források tervezésénél figyelembe kellett venni.

Az intézeteknél történő változás vagy csökkenés, ez az 5 százalék körüli csökkenés. Nagyon fontos kihangsúlyozni, hogy a szakmai ellátás színvonalának csökkentése nélkül megvalósítható belső átszervezéssel, funkcionális tevékenységek ésszerűsítésével tervezzük ennek a megoldását. Ahol jelentős csökkenés tűnik, látszik: ez a kábítószer soron, itt egy

szélesebb spektrumba helyezném a területet, hiszen az ágazatunknak nagyon fontos feladata a drogprevenációs koordinációs feladatok ellátása. Így el tudom mondani, hogy itt is inkább az uniós pénzek kapnak hangsúlyt. Azt is kijelenthetjük, hogy a hatékony drogprevenációs programok elsősorban egészségfejlesztési programokon keresztül valósíthatók meg, és a minisztérium több uniós programot tervez: népegészségügyi programot, illetve olyan programok indítását, amelyekben a drogprevenáció is komoly szerepet kap. Így ezt a 300 millió forintot elsősorban a secunder és terciar prevenció felé mozdulnánk el ezekkel a pénzekkel, tehát a legveszélyeztetettebb rétegeket támogatnánk ezzel a pénzzel. És azt is szeretném kihangsúlyozni, hogy ebből az uniós pénzekből, amit az előbb említettem, általában azok a szervezetek kerülnek kedvezményezett körbe, akik ide is fordulnak ezekhez a hazai forrásokhoz.

Ha itt ennél a témánál maradunk még egy mondat erejéig, nagyon fontos azt is kihangsúlyozni, hogy az ombudsman által is jelzett jelenleg hiányzó ellátási elemek, mint az ifjúsági addiktológia pótlásáról is erősen gondolkodunk, itt is a feltételrendszerrel koordinációt tudunk betölteni, a tárca szakértői munkacsoportot állított fel - ez egészségügyi, oktatási, szociális ellátás együttműködését feltételezi. Nagyon fontos kihangsúlyozni azt, hogy itt figyelembe véve azt, hogy egyre fiatalabbak, egyre fiatalabb korban válnak függővé, így ennek a területnek rendkívül fontos szerepe van, és ennek a problémának a megoldása is elkezdődött, az egészségügyi területünk pályázatot írt ki, és mi ehhez fogunk majd csatlakozni. Egészségügyi pályázatot írt ki infrastrukturális fejlesztésekre, ami erre a területre irányul, mi ennek majd a tartalmát fogjuk biztosítani a későbbiekben.

A BEIK. A BEIK 68,8 millióval lett tavaly tervezve. Mint említettem, figyelembe kellett venni azt, hogy 100 millió alatt nem tervezhetünk sort, ez beépítésre került ebben a pillanatban a gyermek- és ifjúsági célú üdültetés sorra, majd ez a pénz – nem titok – átadásra kerül majd az igazgatásra, mert onnan tudjuk ezt a területet támogatni, hiszen ezt igen, ahogy a képviselő úr is mondta, nemzetközi szerződés írja elő.

A kísérő nélküli kiskorúakkal kapcsolatos témával kapcsolatban, ott is a tervezési útmutatóban meghatározottak szerint kellett eljárunk. Ez a feladatot a főtí gyermekközpont, a Károlyi Gyermekközpont fogja jövőre ellátni, és éppen ezért a pénzt oda kellett átrakni.

Az előzetesen fogva tartott fiatalokkal kapcsolatban azt szeretném megjegyezni, ugye tavaly itt elhangzott, hogy Debrecenben egy 36 fővel történő, az ottani intézetnek a 36 fő férőhellyel történő bővítésével gondolkodunk ennek a témának az orvoslására.

Ez a fejlesztés folyamatban van, és itt a pénz szintén nem tűnt el, hanem a debreceni intézet jövőre fog pénzt kapni, illetve ezért szeretném elmondani, hogy uniós pénzből tervezünk Nagykanizsán szintén előzetesen fogvatartott fiatalok számára, érezve ennek a területnek a fontosságát.

Országos esélyegyenlőségi hálózatonál, amely még szóba került, ott is szeretném hangsúlyozni, hogy a feladat beépítésre került a családi esélyteremtés és intézeti támogatási fejezet kezelési előirányzatba. Ezekkel a feladatokkal az országos esélyegyenlőségi hálózat feladatait felvállalva, tovább bővülve fogja ellátni a feladatokat és pályázati úton történik a pénzek kiosztása.

ELNÖK: Köszönjük a tájékoztatásokat, és akkor megkérem Lődiné Cser Zsuzsanna osztályvezető asszonyt, hogy reagáljon a felvetésekre.

Lődiné Cser Zsuzsanna (ÁSZ) reflexiója az elhangzottakra

LŐDINÉ CSER ZSUZSANNA (Állami Számvevőszék): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Igazából úgy gondolom, fontos tisztázni, hogy az ÁSZ-nak feladata a törvény szerint a benyújtott törvényjavaslat véleményezése. A Költségvetési Tanács foglalkozik a makroadatokkal, a tájékoztató tartalmaz a tervezéshez makroadatokat, de az Állami

Számvevőszék a tájékoztató és a Költségvetési Tanács által adott makroadatokat tényként kezeli, azt nem véleményezi.

Fontosnak tartom megismételni azt a fogalmi tisztázást is, hogy mi az, ami alátámasztott és mi az, ami teljesíthető véleményünk szerint, mert nagyon fontos ennek függvényében az előbb elhangzottakat értékelni.

Vágó Sebestyén képviselő úrral kapcsolatban, aki említette, hogy az átláthatatlanság kritériuma megjelent az ÁSZ véleményben. Próbáltuk a törvényhez hasonlítani a törvényjavaslatot, de találtunk olyan pontokat, ami nagyon megnehezítette a munkánkat, de mivel szerettük volna, ha alátámasztott véleményt bizonyos dolgokban nem is tudunk mondani, szerettünk volna szakmai véleményt, tehát teljesíthetőségről mondani véleményt. Ezért egy kis technikai segítséget is szeretnénk adni a képviselőknek, hogy a véleményünk hátsó részében mellékletek találhatóak. Miután a benyújtott törvényjavaslat nem tartalmaz az összehasonlíthatóság elősegítésére adatokat, mi próbáltuk ezt segíteni, ezért az 1-es mellékletben a területemről, az alapokról egy általános összehasonlítás, a 2-es és 3-as mellékletben pedig a törvényjavaslaton a legnagyobb változást úgymond elszenvedő alapokról, a nyugdíjbiztosítási alapról, illetve az egészségbiztosítási alapról egy összefoglaló táblázatot készítettünk. Itt hallottam képviselő uraktól, hogy az összehasonlításra ők is próbáltak kísérletet tenni, ezért ezt mi is megpróbáltuk a véleményezés során, hogy legalább, ha az alátámasztottság részéről nem mindig tudtuk, legalább a szakmai véleményünket mellé tegyük a teljesíthetőség szempontjából.

Ebből következően voltak olyan véleményeink, amit például a törvényjavaslat 9-es számú melléklete alapján mondtunk, a felülről nyitott előirányzatokkal összefüggésben. Mi örülünk annak, hogy a nyugdíjbiztosítási alap letisztult, ezt ki is emeltük a véleményünkben, nagyon pozitívnak értékeltük a benyújtott törvényjavaslatban, de azt is leírtuk, hogy azért az, hogy a nyugdíjalapból név szerint csak az öregségi korhatárt betöltötteket finanszírozzák, az nem jelenti azt, hogy a járulékbévételekből kizárólag ezekre van forrás. Ugyanis megjelenik az egészség biztosítási alapon, illetve a nemzeti szociálpolitikai alapon is, a nemzeti szociálpolitikai alapon akkor még nem is láttuk a törvényi háttérét. Az egészségbiztosítási alappal is abban az összefüggésben volt problémánk, hogy konkrét fedezet kerül átadásra a nyugdíjbiztosítási alaptól, míg a törvény 9-es számú mellékletében a kifizetés meg felülről nyitott, tehát a kockázatot itt gondoltuk, hogy egy meghatározott összegből, ha többet kell kifizetni, akkor ez az egészségbiztosítási alap egyenlegét ronthatja.

A nemzeti szociálpolitikai alappal is volt problémánk azon kívül, hogy a jogszabályi háttérét abban az időpontban, amikor nekünk a törvény szerint a véleményünket be kellett nyújtani, nem ismertük a szabályozást, de azért az a törvényjavaslatból látszott, hogy ahogy a kolléga is elmondta, hogy az összes bevételnek az összes kiadást kell fedeznie. Azt gondolom nem alaptalan az a véleményünk, hogy ha itt van egy 863 milliárd forintos kiadás, és azzal szemben a nyugdíjbiztosítási alaptól egy 17 milliárd forintos bevétel szerepel, akkor azt gondolom, el kell gondolkodni az összes bevétel, összes kiadás egyenlőségét illetően.

Nem láttuk hasonlóképpen a start munkára vonatkozóan a jogszabályi háttérét. Azt gondolom, annak csak örülni tudunk, hogy azóta benyújtásra kerültek ezek a szabályozások, de az ÁSZ-vélemény benyújtásakor ennek még a szándéka sem látszott, tehát úgy gondolom, véleményt arról tudunk mondani, ami rendelkezésünkre áll. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki valamilyen hozzászólást tenni a napirendi ponthoz. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nem, a vitát lezárom és szavazás következik. Először a helyettesítést jelzem, amely megváltozott. Csizi Péter képviselő urat Hirt Ferenc képviselő úr helyettesíti.

Döntés az általános vitára való alkalmasságról

Szavazás következik, aki a T/4365-ös számú törvényjavaslatot általános vitára alkalmasnak tartja, kérem, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* 16 igen. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 8 nem. *(Kapus Krisztián: 7.)* 7 volt? Akkor elnézést, 7 nem. A bizottság a törvényjavaslatot általános vitára alkalmasnak találta. Köszönöm szépen a részvételt a minisztérium részéről és a számvevőszék részéről is.

Tisztelt Képviselőtársaim! Bizottsági előadók állítására itt nincs lehetőség, itt ugyanúgy, mint a múltkor is volt, egy írásbeli véleményt kell megfogalmazni, melyet a költségvetési bizottsághoz kell eljuttatni és majd ott lesz ismertetve ebben a formában a többségi vagy kisebbségi vélemény. Még csak annyit tennék hozzá, múltkor is ez így működött, hogy lehet együttes kisebbségi véleményt is beadni, és külön-külön. Én javaslom, hogy külön-külön érdemes, mert itt volt olyan markáns terület, amiben az ellenzék is más véleményt alkotott meg. Azt kérem, hogy titkár úrhoz szerdán 12 óráig legyen eljuttatva ez az írásbeli vélemény, hogy időben a költségvetési bizottság elé kerüljön a többségi és a kisebbségi is. Ezzel a napirendi pont tárgyalását lezárom.

Egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló (T/4662. sz.) törvényjavaslat (Általános vita)

ELNÖK: Soron következik az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló T/4662. számú törvényjavaslat. A kormány képviselőjében köszöntöm Szatmári László közigazgatási tanácsadó urat, Zsarnóci Csaba főosztályvezető urat, Lóránt Szabolcs és Faragó Lajos referens urakat a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről.

Akkor főosztályvezető úrnak adnám meg a szót elsőként.

Zsarnóci Csaba (NGM) szóbeli kiegészítője

ZSARNÓCI CSABA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm a szót. Üdvözlök mindenkit, jó napot kívánok. Zsarnóci Csaba vagyok, a Nemzetgazdasági Minisztérium főosztályvezetője és röviden szeretném ismertetni önökkel az adócsomagnak a tartalmát, illetve csak egy áttekintést nyújtani róla. Az adótörvények módosítására irányuló javaslatsomagot múlt hét pénteken, október 14-én nyújtotta be a kormány az országgyűlésnek. Az új adózási rendszer fókuszában továbbra is a munka és a családok megbecsülése áll. Ambíciózus célja a kormánynak továbbá, hogy a kelet-közép-európai térség legkedvezőbb üzleti környezete Magyarországon jöjjön létre. Ezeket a törekvéseket természetesen megnehezíti a világgazdasági válság, amely a magyar gazdaságot sem hagyja érintetlenül, de a főbb adóváltozások fókuszában a következő célok állnak. A kormány prioritásának megfelelően az államadósság csökkentése folytán a jövő évi hiánycél tartása elengedhetetlen, ezt is szolgálják az adótörvények módosításai, tehát 2,5 százalékos GDP-arányos hiányt mindenképpen tartani szükséges.

Vannak olyan törvényi változások, amelyek kifejezetten az Egészségbiztosítási Alap zárására, annak a bevételeinek a növelésére irányulnak. További lépések történnek az arányos egykulcsos személyi jövedelemadó rendszer megszilárdítása, illetve kialakítása terén.

Amennyire a világgazdasági helyzet és a magyar gazdaság helyzete megengedi, a vállalkozói környezetet és a versenyképességet is próbálják ezek az előterjesztések javítani és ösztönözik a befektetéseket, de ugyanakkor az adózási adminisztrációs terheket is csökkenteni hivatottak.

Tekintettel arra, hogy Magyarországon az adómorállal problémák vannak, ezért az adómorál erősítése is az adótörvények módosításának fókuszába kerül. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal integrációja után ezt a megerősített intézményt további eszköztárakkal ruházzuk fel, amelyek segítik majd őket a munkájuk hatékony elvégzésében, illetve vannak olyan

módosítások, amelyek kifejezetten csak a már meglévő hatályos jogszabályoknak az egyértelműsítését, az adónorma hatékonyságának a növelését célozzák.

Én ennyit mondanék bevezetésképpen, természetesen amennyiben van kérdésük, akkor az itt jelenlévő kollegáimmal megpróbálunk önöknek válaszolni. Köszönöm szépen.

Kérdések, vélemények

ELNÖK: Köszönjük szépen. Megnyitom a vitát. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy ki kíván kérdést feltenni az adótörvényekkel kapcsolatban. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs kérdés az adótörvényekkel kapcsolatban, akkor csak én jeleznék egy általános dolgot, ezt már végül is nagyrészt elmondtuk.

Nyilvánvalóan a Jobbik alapvetően elutasítja ezeket az adótörvényeket, hiszen mi egy többkulcsos igazságos adórendszer mellett tettük le a voksunkat. És nyilvánvalóan mi továbbra is azt támogatjuk, hogy a gazdag rétegek nagyobb jövedelem mellett nagyobb arányban vegyenek részt a közteherviselésből, tehát nyilvánvalóan ez önmagáért beszél, amiért nem tudjuk, legalábbis a nemzeti ellenzék nem tudja elfogadni ezt az adótörvényt.

Még csak annyit jegyeznek meg, hogy azért a gyermekbarát adórendszer mellett, ami itt elhangzott, a jelek szerint a három és többgyermekes családok a következő évben rosszabbul járnak, mint az idén jártak, azok is, akik az adókedvezményt igénybe tudják venni, hiszen legalább nominálértékben csökken az ő támogatásuk vagy adókedvezményük. És azt pedig mindenképp hozzáteszem, hogy itt a gyermekkedvezmények, a családi adókedvezmény megint csak a jobb módúaknak, a gazdagabb rétegeknek kedvezett, és nem ok nélkül, hogy nem történik demográfiai forradalom ebben az országban, nemhogy forradalom, hanem ugyebár gyakorlatilag semmilyen elmozdulás, mert, ahogy elmondtuk, ez bizony csak néhány százalékanak kedvez vagy kedvezett ez a tavalyi döntés, ami továbbra is fennmarad.

A mi véleményünk az, hogy mindenkinek adókedvezményt kellene nyújtani hasonló mértékben, aki dolgozik, és nálunk a határ a dolgozó és nem dolgozó emberek között van ilyen tekintetben, nem pedig a jómódúak és az átlagos, vagy alacsony jövedelemmel rendelkezők között. Én általánosságban csak ezt szerettem volna elmondani, és akkor mégiscsak megjött a kedv a hozzászólásra. *(Jelzésre.)*

Varga László képviselő úré a szó!

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Egészen röviden szeretnék csak véleményt mondani, és azért nem kérdeznék, mert a helyzet elég egyértelmű, és azért nem mondanám hosszan, mert azt gondolom, hogy eddig is komoly vita előzte meg ezt az előterjesztést a közéletben, és valószínűleg az általános vitája, a részletes vitája is további komoly vitát fog kiváltani mind a parlamentben, mind mindenfele az országban.

Tehát elsősorban nyilvánvalóan egy politikai típusú aggályunk van, meg természetesen tartalmi is. A politikai az az, hogy a Fidesz folyamatosan arról beszélt ellenzékben, hogy elvet mindenfajta adónövelést, és az adócsökkentés politikáját vallja magáénak és majd eszerint fog kormányozni. Na most, úgy látjuk, hogy ez az adócsökkentés, már a személyi jövedelemadó tekintetében, már tavaly sem sikerült, hiszen nyilvánvalóan az az áttrendezés, amit tett az alacsony jövedelműeknek hátrányos volt, és a gazdagabbaknak, a felső középosztálybelieknek pedig előnyös.

Most elnök úr elmondta előttem már a családi adókedvezményre vonatkozó kitételeket is, nyilvánvalóan azt is azok tudják inkább igénybe venni, akik nagyobb jövedelemmel rendelkeznek, ezt pedig mi igazságtalannak tartjuk, úgy gondoljuk, hogy ez az áttrendezés a szegényebb néprétegeket sújtotta. Na, ez fokozódni fog a következő évben, 2012-ben, gyakorlatilag egy 300 milliárdos újabb adóteher, összességében körülbelül egy ekkora jelenik meg a legszegényebbek esetében.

Itt ezen túl is már gyakorlatilag beismeréssel ér fel az az adópolitika, amit folytatnak, itt az áfakulcs világcsúcs 27 százalék az, amit láthatunk. Gyakorlatilag már mindenféle logikán, címen újabb adóemelések történnek, most éppen ezt népegészségügyi szempontokból indokolják, vagy bármi más szempontból. Nagyjából mindegy, igazából itt bevételekre vadászik a kormány, ez teljesen egyértelmű. Olyan típusú politikai kitételeket már csak megemlítés szintjén mondanék, mint ami Navracsics Tibor úr ellenzéki sajtótájékoztatója volt, hogy a 300 forintos euró, meg Szijjártó Péternek a 300 forintos benzinárral kapcsolatos sajtótájékoztatója. Most már ugye 400 forint környékén van az üzemanyagár, itt nagyon komoly jövedéki adóemelés történik a gázolaj esetében, és egyébként az árfolyamok meg most éppen ott tartanak, ahol tartanak, ez nyilván a költségvetést is és az adójogszabályokat is fogják érinteni.

Azzal együtt, hogy nagyon komoly adóemelések vannak, és nagyon komoly igazságtalan újabb átrendezés, azzal együtt sem gondoljuk feltétlen tarthatónak ezt a szituációt, jól látszik, hogy az a gazdasági növekedés, amivel számolnak, az a legtöbb független és mértékadó elemző szerint tarthatatlan. Hogy most itt pontosan nulla körüli, vagy még akár a recesszióba hajló szituáció alakulhat ki, ez persze a jövő zenéje, nagyon sok mindentől függ, és ennek csak egy része nyilván a kormány kompetenciája ezt befolyásolni, hiszen azért világgazdasági folyamatok is zajlanak.

Szücs Erika képviselőtársam már persze elmondta, hogy nyilván világgazdasági folyamatok csak 2010 májusától befolyásolják a helyzetet, azelőtt pedig nyilvánvalóan csak a kormány döntései befolyásolhatták mind az adópolitikát, mind a költségvetési politikát. Azonban mégis azt gondoljuk, hogy ez a fajta adópolitika, majd a megalapozóból együttesen létrejövő költségvetés pedig nem tartható, tehát nehéz erről így vitázni. Azt gondolom, hogy néhány héten belül vagy ezeknek a jogszabályoknak a módosítása kerül a Ház elé, vagy adott esetben egy teljesen új előterjesztések ezekben a tekintetekben, szerintem ez cáfolhatatlan és mindenki így látja ezt a kérdést. Nyilván lehet ezt még egy-két hétig tagadni, de el fog jönni ebben is az igazság pillanata.

Rendszerében vizsgálva a dolgot, tehát hogy mint a második önálló költségvetésük, amit ez a kormány és adó-előterjesztésük, amit beterjeszt, nyilvánvalóan ez a szegényebb rétegek további elszegényedését fogja okozni, és a szűk kivételezett kör, a kormány által támogatott társadalmi elit további erősödését, ez a társadalom szétszakadásához vezet, a társadalmi olló kinyílásához. És azt hiszem - amire szintén kitért nagyon röviden, elnök úr -, hogy a népesedéspolitikában milyen helyzetek vannak, még rosszabb, tehát csökkenés van mintegy 10 százalékban a születések számában. Azt hiszem, hogy önök sokszor elmondták, hogy ez mindig egy jó jelzés létbiztonság tekintetben, egy jó mérőszám abban a tekintetben, hogy mennyire tartható a teljes társadalom szempontjából egy-egy ilyen politika, nem tartható, én ezt gondolom. Most nyilván erről órákat vitatkozhatnánk még, meglesznek erre a fórumok. Azért nem tettem fel kérdést, mert nem várok ezekre válaszokat, szerintem teljesen egyértelmű a helyzet, erről csak véleményt kívántam mondani, nem támogatható számunkra ez az előterjesztés, de nyilván a kormánytöbbség el fogja fogadni.

ELNÖK: Köszönöm, kérdezem képviselőtársaimat. *(Jelzésre:)* Iván László professzor úré a szó.

Prof. DR. IVÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Nagyon egyszerű kérdésem van, az utóbbi időben nem nagyon beszélünk róla, de jelenleg mi a megállapodás, hogy mi a megélhetési minimum ma Magyarországon? Régebben úgy hívtuk, hogy alapvető megélhetés, létminimum. Mi a megélhetési minimum? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, további kérdés, vélemény? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, meg is adom a szót fősztályvezető úrnak.

Zsarnóci Csaba (NGM) válasza

ZSARNÓCI CSABA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nagyon szépen köszönöm a szót, köszönöm a kérdést is. Megélhetési minimumot talán leginkább a minimálbérrel lehet megfogni, és ennek az emelésére a kormány javaslatot is fog tenni az érdekegyeztetési fórumon. Azt hiszem, hogy talán ennyit tudnék erről elmondani. Egyrészt a minimálbér és a garantált bérminimum emelésére is javaslatot tesz a kormány, tehát ilyen értelemben talán a minimális megélhetést ez a minimálbér fogja tudni garantálni. Köszönöm.

Döntés az általános vitára való alkalmasságról, bizottsági előadók állítása

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, szeretne-e még valaki esetleg valamit kérdezni? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nem, akkor szavazás következik. A vitát lezárom, és akkor következik a szavazás. Aki a T/4662-es számú törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságát támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* 15 igen. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 5 nemmel, tartózkodás nem volt, a bizottság támogatta a törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságát.

Köszönjük szépen a részvételt a minisztérium részéről. Kérdezem a bizottságot, hogy kíván-e többségi előadót állítani. Elnézést, nem volt vélemény, akkor nincs többségi előadó. Kérdezem, hogy kisebbségi előadót kívánunk-e állítani a napirendi pont tárgyalásánál. Szerintem kettéoszthatnánk. *(Varga László: Mikor lesz a tárgyalása?)* Jövő héten lesz, de hogy pontosan mikor, azt nem tudjuk. Jó, akkor ketten, ha megfelel, Sneider Tamás és Varga László képviselő urak kisebbségi előadóként fog majd megjelenni. Ezzel a napirendi pontot lezárom.

Magyarország 2012. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló (T/4656.sz.) törvényjavaslat (Általános vita)

Soron következik Magyarország 2012. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló T/4656. számú törvényjavaslat. A kormány képviselőjében köszöntöm Selmeczi Kovács Zsolt fősztályvezető-helyettes urat a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről. Öné a szó.

Selmeczi Kovács Zsolt (NGM) szóbeli kiegészítése

SELMECZI KOVÁCS ZSOLT (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Az államháztartásról szóló törvény 36.§-a szerint a kormánynak költségvetési törvényjavaslat benyújtása mellett elő kell terjesztenie azokat a törvényjavaslatokat is, amelyek az előbbieken már megtárgyalt javaslatok, előirányzatok megalapozásához szükségesek, illetve összefüggnek az államháztartás működésével.

Képviselő asszonyok, illetve urak előtt található törvényjavaslat az Árt. ezen rendelkezésének tesz eleget. Ez a törvényjavaslat kizárólag olyan módosítási javaslatokat tartalmaz, amelyek kapcsolatban állnak a 2012. évi központi költségvetés előirányzataival, illetve összhangban állnak azokkal, továbbá összefüggnek Magyarország 2012. évi költségvetéséről szóló törvénnyel, annak végrehajtásával.

A törvényjavaslatnak lényeges elemét képezi az államháztartási törvény és az ágazati törvények összesen 46 darab, azzal összefüggő módosítása, amely szerint 2012. évtől központi költségvetési szervek bírságbevételei teljes központosításra kerülnek, továbbá a jogerősen kiszabott és határidőre meg nem fizetett bírságok, a bíróság, ügyészség által kiszabott eljárás, illetve rendbírság kivételével köztartozásnak fognak minősülni, s azokat adók módjára kell a törvény elfogadását követően 2012. január 1-től behajtani.

E köztartozások behajtásáért a törvény elfogadását követően a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felelne. Az államháztartásról szóló törvény csak a bírságbevételekkel kapcsolatos módosításokat tartalmazna, tekintettel arra, hogy a törvény átfogó felülvizsgálata jelenleg folyamatban van, és a tervek szerint még az őszi országgyűlési időszakban kerül benyújtásra a kormány által az országgyűlés elé.

A tervezetből számos törvényjavaslat, összesen 13 a Munkaerőpiaci Alap nemzeti foglalkoztatási alapra történő névváltoztatásával összefüggő módosításokat tartalmaz, így a törvénytervezet 102 törvényéből mintegy 60 törvény módosítására kizárólag a központi költségvetési szervek bírságbevételei, illetve Munkaerőpiaci Alap névváltoztatásához kapcsolódik. Előljáróban ennyit szerettem volna elmondani, ha további kérdés van, akkor szívesen válaszolok, köszönöm szépen.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, ki kíván hozzászólni, kérdést feltenni. (*Nincs jelzés.*) Amennyiben nincs, csak én tennék fel egy kérdést, illetve részben véleményt is szeretnék mondani. Több változás van a megalapozó törvény tekintetében, az egyiket már említettem a költségvetési törvénynél a gyermektartásdíjjal kapcsolatban.

Szeretném feltenni a másik kérdést. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összegét kívánja csökkenteni komoly mértékben a kormányzat. Eddig az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a 100 százalékaival volt ez egyenlő, 28500 forint, most pedig ez 22800 forintra, amit havonta kaphatnak a rászorulóknak. Ezzel kapcsolatban csak azt szeretném megjegyezni, hogy alapvetően azt a politikát érteni lehet a kormányzat részéről, hogy elválassza az úgynevezett segélyeket a munkabérektől minél nagyobb legyen a kettő között a különbség, hiszen ez ösztönöz munkára. Csak mi úgy gondoljuk, hogy kicsit fordítva ül a lovon a kormányzat abból a szempontból, hogy éppenséggel a béreket kellene növelni Magyarországon, és így elszakítani valóban főleg az MSZP kormányzása alatt gyakorlatilag összeszűrt segélyezéssel, hiszen tényleg a segélyek és a munkabér összege szinte már megfelelt egymásnak, sőt még jobban járt az, aki segélyeken van. Ezt polgármesterek maguk is pontosan kiszámolták, hogy ha mondjuk egy háromgyerekes család otthon marad egy kistelephelyen, kapja a különböző támogatásokat, akkor jobban jár, mintha munkát vállalna a közeli városban és mondjuk az útiköltséget vagy annak egy részét fizetnie kellene.

Ez a szándék önmagában érthető, csak az nem, hogy itt a segélyeket olyan mértékben, olyan alacsonyra viszi le, ami tényleg már a legalapvetőbb megélhetést veszélyezteti. Mi azt szeretnénk, hogy ha olyan kormányzati politika lenne, ami inkább bérek növelésében érdekelt és természetesen nem úgy, hogy névlegesen emelkedik a minimálbér összege, de valójában aki megkapja a nettó összeget, egyetlenegy fillérrel nem fog többet hazavinni az elkövetkező időszakban is, vagy még kevesebbet is, hogy ha nem tudja kigazdálkodni a munkaadója az inflációkövető csökkenést.

Tehát itt a kérdés az, hogy ez mekkora megtakarítást jelent egyébként a költségvetésnek, hogy ennyivel lejjebb viszik ezt a támogatási formát. Nekem ez a kérdésem, és kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki ezzel kapcsolatban hozzászólni. (*Jelzésekre:*) Igen, most egyszerre is, Szűcs Erika képviselő asszonyé a szó.

SZŰCS ERIKA (MSZP): Köszönöm szépen. Én maximálisan egyetértek azzal, amit elnök úr mondott, egy részével, hogy a bérekkel kellene valamit csinálni, és egy olyan szabályozás jött létre a szociális ellátórendszerben 2009. január 1-jétől, aminek nagyon világos volt a szándéka és a társadalmi üzenete. Segélyt az kaphat, aki munkaképtelen. Ennek a segélynek a maximális összege pedig egy sajátos számítási mód alapján a nettó minimálbérrel egyeztetett meg, több nem lehetett. Most ez a megalapozó törvényjavaslat ezt

is lejjebb viszi, mert azt hiszem, hogy a 90 százaléka lesz, és nem a nettó minimálbérnek, hanem a közfoglalkoztatási bérnek.

Tehát ezekben a családokban ez azért veszélyes, mert segínyt a munkaképtelen ember kap, tehát ezzel nem tud mit kezdeni, hogy a jövedelmét ennyivel csökkentik, mert nem lehet munkára ösztönözni azt, aki a törvény előírásai alapján munkaképtelen, vagy munkavállalásra, mert van, aki egészségi ok miatt, van, aki családi ok miatt munkavállalásra képtelen. Az pedig más dolog, erről nyilván a helyi polgármesterek tudnak beszélni, hogy ott kell megállapítani, hogy milyen speciális szituációkat teremthetnek. Tehát a segély elvileg célját, szándékát tekintve, az ugyanolyan oknál fogva munkaképtelen embereknek jár, és most ezeknek az embereknek a lehetséges jövedelmét erősen visszafogja.

A másik ellátás 2009. január 1-jétől, akkor rendelkezésre állási támogatás volt, mégpedig azért volt ez a neve, mert az volt a filozófia, hogy mindenkinek rendelkezésre kell állni munkavégzésre, és az államnak, a kormánynak – a helyi önkormányzatokkal közösen – az a dolga, hogy munkát, minél több munkát kínáljon fel az embereknek. Akkor ez 28.500 forint volt, és az akkori minimálbér nettója ennek durván a duplája, tehát az, ami akkor a társadalmi elvárás volt, az 2009. január 1-jétől beállt.

Na most, azzal a megoldással, amit a kormányzat választott, hogy a versenyszférában kapható bér ugyanazért a munkáért több, mint a közfoglalkoztatásban kapható bér, itt a költségvetési vitában, azt hiszem Szelényi úr, aki az önkormányzatokról beszélt, megmondta világosan, hogy amiatt, hogy ő ezt lejjebb vitte, ezért lejjebb kell vinni a foglalkoztatást helyettesítő támogatást is. Én úgy gondolom, hogy ez rossz irány, elmondtam én is a hozzászólásomban, az emberek jövedelmét folyamatosan csökkenti. Tehát ebből holtbiztos: recesszió lesz, holtbiztos újabb tömegű munkanélküliség lesz, holtbiztos újabb nyomás a szociális rendszeren, és szinte megoldhatatlan társadalmi problémákat okoz, úgyhogy azt gondolom, hogy ez az irány nem jó. Ha én jól hallottam Szelényi úr hozzászólásából, akkor egyetlen pozitívum van, hogy az idén még 57 ezer forint a közfoglalkoztatási bér, ő pedig egy 63 ezer forintos számot mondott, tehát hogy azért mégis valamilyen emelés ott is történik. Azt gondolom, hogy ez a minimum, ennél többre volna szükség.

De én alapvetően ebben a rendszerben kifogásolom, és komolyan kifogásolom a segélynek a jövedelemhatár csökkentését, sokkal, de sokkal fontosabbnak látnám, hogy a segélyekből bizonyos, a közösség felé fennálló tartozások is lefoghatók legyenek, merthogy kevesebb segély, de ugyanúgy védett. A társasházban a közös költséget nem fizetők összes költségét a többiek fizetik, és sorolhatnám a vízdíjat és egyebet, ami a településeken felhalmozódik, a hulladékszállítást és egyebet, mert a segély az védett.

Azt gondolom, hogy ezt más logika alapján kellene, mert a lefelé menő jövedelem nem hogy megoldja ezt a társadalmi feszültséget, hanem még kielezi. Egy felfelé haladó jövedelemnél pedig beléphetnének a kötelezettségek, még az úgynevezett segély, vagy inkább azt mondom, hogy akár jövedelempótló vagy foglalkoztatást helyettesítő támogatások esetében is meg lehet majd nézni, hogy mi lesz ennek a következménye azokon a településeken, ahol nagy létszámú az aktív korú, de szociális jövedelemből élő embereknek a száma, és állandó az összeütközés a pénztelenség miatt az amúgy szintén nem túl magas jövedelemmel rendelkező közösségekkel. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Baráth Zsolt képviselő úr a szó!

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Ha már költségvetésről, pénzekről, számokról van szó, nem tagadom, most nem tudok lekattanni a számokról, két táblázatot szeretnék a jelenlévőkkel ismertetni. Nem magyar kimutatás: a nettó átlagbérek az EU-ban, habár ez a 2010. november 11-ei állapotot tükrözi, biztos van ennél valakinek frissebb, gondolom a kormány jelenlévő képviselőinek vagy szakértőinek. Magyarország az

EU-s országok közül tehát a 21., - 690 eurós bruttó átlagbérrel és 523 eurós nettó átlagbérrel. Ez azt jelenti az uniós átlag arányában, hogy ez bruttó 42,5 százalékot mutat, a nettó pedig 48,5 százalékot mutat. A minimálbér az EU-ban - ezt pedig az Eurostat és az MTI vette át - az Eurostat adata szerint itt Magyarország a 14., tehát a minimálbér - ez 2011-es adat - 293 eurós átlagbérrel, és utánunk már csak Lettország, Észtország, Litvánia, Románia és Bulgária található.

Ezzel kapcsolatban csak arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy természetesen tudjuk azt - a kormány és a kormánypárti képviselők és a kormány szakértői el szokták mondani -, hogy miből lehet gazdálkodni, ezzel azért mi is tisztában vagyunk, ez nem jobbikos álláspont, tehát ezek egyértelműen olyan táblázatok, amik magukért beszélnek. Próbáljon már meg valaki abba belegondolni, hogy hogy lehet 293 euróból megélni akár Magyarországon, vagy ettől kevesebből is az európai országok, tagállamok létre. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki hozzászólni. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nem, akkor főosztályvezető-helyettes úrnak adom meg a viszontválasz lehetőségét.

Selmezi Kovács Zsolt (NGM) válaszája

SELMECZI KOVÁCS ZSOLT (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen a kérdéseket. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás csökkentésére alapvetően két dolog miatt volt szükség. Az elsőt ilyen generális válaszként is adhattam volna, ez a költségvetést megalapozó törvény alapvetően a már benyújtott költségvetéssel való összhang biztosítása érdekében meglévő szabályokat tartalmazza, tehát a költségvetésben annyi változás történt, ami csak ezt a 80 százalékos lehetőséget biztosítja, ez volt inkább a pénzügyi összefüggése. A szakmai válasz az, hogy a 4 órás közfoglalkoztatásra fizetendő bér így kerül összhangba a foglalkoztatást helyettesítő támogatással, tehát hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összege kevesebb lesz, mint egy 4 órás közfoglalkoztatás keretében megszerezhető bér. Ebbe próbáljuk motiválni mind a munka világából visszatérőket, vagy a munka világát el nem hagyásra bírókat, hogy ne foglalkoztatást helyettesítő támogatást, hanem közfoglalkoztatás keretében valójában munkát keresve próbáljon megélni saját maga számára.

A másik a minimálbér emelésére vonatkozó kérdés, hogy a nettó átlagbérben csak a 21. helyen áll Magyarország, és egyéb más számadatokat hallhattunk erre vonatkozóan. Igen, én is azt gondolom, hogy ez kevés, de ugyancsak nem tudok mást mondani, egyrészt a költségvetés jelenlegi helyzete, másrészt pedig a kormány által kitűzött foglalkoztatás növelése – ezek olyan szakmai irányok, amik nem segítik elő azt, hogy a minimálbér olyan mértékben emelkedjen, amit a képviselő úr is mondjuk reálisnak tartana. Az, hogy a minimálbér emelése a foglalkoztatás elősegítésére nem gyakorol pozitív hatást, tehát az olyan ágazatokban, ahol alapvetően minimálbérrel történik a foglalkoztatás, ott valószínűleg elbocsátásokat jelentene, a kormány ezt nem szeretné felvállalni, illetve a minimálbér emeléséről egyébként itt az előző törvényjavaslat kapcsán ennek ellenére továbbra is egyeztetések folynak, és a minimálbér emelését a kormány mindenképpen szeretné a jövőben ezekkel az egyéb más fontos kritériumokkal összhangban megteremteni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Én csak egy mondatos megjegyzést szeretnék tenni. Ugye itt a munkára való ösztönzéssel kapcsolatban nem is kellene igazából válaszolni, csak megjegyzem számszerűleg, hogy a 4 órás közfoglalkoztatás keresete 24 ezer forint; ugyebár ebben az esetben pedig a foglalkoztatást helyettesítő támogatás 22.800 forint lesz, tehát magyarul 1200 forint a különbség a kettő közt, és ez ösztönözne tulajdonképpen a munkára, ez az 1200 forint. Azt hiszem, hogy ez inkább a no comment kategóriája, de ha valaki hozzá kíván szólni, akkor

természetesen bárkinek megadom a lehetőséget. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nem, akkor a vitát lezárom, és a szavazás következik.

Előtte egy helyettesítést ismertetnék, Talabér Márta képviselő asszonyt Bábiné Szotzfried Gabriella képviselő asszony helyettesíti.

Döntés az általános vitára való alkalmasságról, bizottsági előadó állítása

Szavazás következik. Aki a 4656. számú törvényjavaslatot általános vitára alkalmasnak találja, az kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 16 igen. Aki nem támogatja az általános vitára való alkalmasságát. *(Szavazás.)* 4 nem. Tartózkodás nem volt. A bizottság a törvényjavaslatot általános vitára alkalmasnak találta.

Köszönjük szépen a részvételt fősztályvezető-helyettes úrnak.

Kérdezem, hogy a bizottság többségi előadót kíván-e állítani; nem volt többségi vélemény, tehát akkor az most kimarad. Kisebbségi előadót kíván-e állítani a bizottság? Én igen kívánok állítani úgy, hogy én jelentkezek is, tehát ha nincs más jelentkező, kisebbségi előadóként én szerepelnék.

Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről, általános vita: a szociális kártya és utalvány, illetve pénzhelyettesítő eszköz országos bevezetéséről szóló határozati javaslat (H/4356. szám)

Soron következik a szociális kártya és utalvány, illetve pénzhelyettesítő eszköz országos bevezetéséről szóló H/4356. számú határozati javaslat. Az előterjesztők képviselőjében Baráth Zsolt képviselő úrnak adok szót.

Baráth Zsolt előterjesztése

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tekintettel arra, hogy volt már egy hasonló szituáció itt 2011 tavaszán, amikor először beterveztettük a szociális kártya és utalvány, illetve pénzhelyettesítő eszköz országos bevezetéséről szóló javaslatunkat. Most másodjára ülünk itt ugyanebben a témában. Nem adjuk föl, továbbra is fontosnak tartjuk a szociális kártya országos bevezetését.

Itt van az osztályvezető asszony, akinek a véleményét azóta egy sajtótájékoztatón is idéztem, és akkor most valószínű, lesz arra lehetőség, hogy ismét elmondja, hogy az még úgy van-e, ahogy tavasszal volt. Két kérdésemre is tudna válaszolni, hogy egyrészt akkor, tavasszal nem volt aktuális a szociális kártya a kormány szerint, illetve nem volt meg az az informatikai háttér. Most ugye a 2012-es költségvetésben kíváncsian várom, hogy megteremtették-e azt az informatikai hátteret - ami ahhoz képest, hogy miről lenne itt szó, nem annyira magas összegnek tűnik számomra, az én kalkulációm szerint, de természetesen minden pénzbe kerül -, hogy be lehessen vezetni a szociális kártyát és pénzhelyettesítő eszközt. A mostani módosítónkban kiegészítettük, próbáljuk megszüntetni az azóta nyilvánosságra került „boltcskázást”, ha bár korábban is volt, csak nem mindenki tudott róla, most már úgy néz ki, hogy a bűnüldöző szervek is tudnak arról, hogy még mit találnak ki az emberek annak érdekében, hogy kizsigereljék a másikat.

Tehát az f) pontban kiegészítettük a módosítónkat, folyamatos ellenőrzés megvalósulása a felhasználást illetően, visszaélés esetén a jogosultság megszűnik, valamint eljárás kezdeményezhető, aki a szociális kártyával vásárolt árut kereskedelmi forgalomba hozza, annak a kártyára való jogosultságát meg kell szüntetni.

Azon kívül szeretném kiemelni azt, hogy az önkormányzatokkal – a mi módosítónk alapján – szerződést kötött üzletekben lehessen felhasználni a kártyát, és az önkormányzatok csak olyan üzletekkel köthessenek szerződést, ahol hosszú távú koncepcióval rendelkeznek azt illetően, hogy a termékek 80 százaléka magyar eredetű.

Kérem a jelenlévőket, illetve a kormányt, hogy támogassák a beadott módosítónkat a szociális kártya országos bevezetésével kapcsolatban. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük. A kormány képviselőjében köszöntöm dr. Kása Karolina főosztályvezető asszonyt, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium részéről. Öné a szó.

Dr. Kása Karolina (NFM) reagálása

DR. KÁSA KAROLINA (Nemzeti Erőforrás Minisztérium): Tisztelt Bizottság! Köszönöm a szót. A szociális kártyát érintően a tárca álláspontja lényegében változatlan a korábban kifejtettekhez képest. A tárca álláspontja szerint a szociális kártya nem alkalmas arra, hogy a segélyek nem rendeltetésszerű felhasználását, illetve a különféle uzsorajelenségek visszaszorítását elősegítse.

A rendeltetésszerű segélyezés szempontjából azért nem alkalmas, mert a szociális kártyával vásárolt áru is mint olyan, pénzzé tehető, tehát ez ugyanúgy alkalmas lehet arra, hogy különféle visszas jelenségek vagy nem rendeltetésszerű felhasználása történjen a segélyeknek. Másfelől itt a javaslat úgy fogalmaz, hogy a szociális juttatásoknak mintegy 80 százaléka legyen szociális kártyán keresztül felhasználható. Ez a tárca álláspontja szerint úgy szintén alkalmas arra, hogy az uzsorajelenségeket bővítse, hiszen az érintetteknek ugyanúgy megmarad a készpénzigénye, hiszen gondolnunk kell arra, hogy különféle olyan rendkívüli kiadások, amelyek mondjuk akár egy betegségből eredő kórházi tartózkodás, amelynek készpénzigénye van, eredményezhetne visszaélésre alkalmas helyzeteket. Valóban lehetséges ezeket a visszaélésre alkalmas helyzeteket szankcionálni, de a tárca álláspontja az, hogy igen nehezen ellenőrizhetőek ezek a jelenségek, akár a segélyezettek szempontjából, akár a boltocskázásnak nevezett jelenségek szempontjából, hiszen nagyon széles körben és nagyon sok megnyilvánulást kellene az államnak ilyen szempontból ellenőriznie, még hogyha szankcionálható is ez a jelenség.

Álláspontunk szerint van más eszköz is a segélyek rendeltetésszerű felhasználása szempontjából. Ilyen megoldás a természetbeni formák előtérbe helyezése, jelenleg is a szociális ellátások körében számos olyan megoldás van, amikor elsődlegesen vagy részben természetbeni formát kell alkalmazni. Akár a rendszeres szociális segély folyósítása terén, amikor védelembevételre kerül sor a kiskorú eltartott esetében, akkor is van lehetőség természetbeni folyósításra. 2011. szeptember 1-jétől a lakásfenntartási támogatás szabályai változtak akként, hogy elsődlegesen természetbeni formát kell alkalmazni, de úgy szintén a temetési és az átmeneti segély területén is van lehetőség a természetbeni forma alkalmazására, amely azt segíti elő, hogy célzottabban jusson arra a célra, az adott segély céljára lehessen az állam által adott támogatást fordítani.

Emellett a tárca szándéka az, hogy a természetbeni forma tovább bővüljön az egyes ellátásokat érintően, úgyhogy meg is kezdte az ehhez szükséges jogszabályi előkészítési munkálatokat.

A szociális kártya vonatkozásában a másik aspektus az, hogy a szociális kártya mint olyan, kizárólag egy pénzhelyettesítő funkciót töltene be, viszont ahhoz, hogy egy ilyen pénzhelyettesítő funkciót lehessen egy ilyen eszközhöz, intézményhez rendelni, ahhoz mindenképpen szükségeltetne egy olyan egységes nyilvántartás vagy valóban a már említett szociális számla, amely alkalmas arra, hogy az összes szociális tranzfer ezen a rendszeren keresztül látható, tervezhető és ellenőrizhető legyen, és valóban egy ilyen szociális számlának a kialakítása jelentős fejlesztéseket igényelne, jelentős költségvetési forrásokat. De mindenképpen a továbblépés iránya egy ilyen egységes nyilvántartó rendszer kialakítása, és majd, csak ha egy ilyen egységes nyilvántartó rendszer működik, akkor lehet esetleg ilyen készpénz-helyettesítő funkciókat is hozzárendelni. Tehát azt lehet mondani, hogy most technikai akadály is van egy ilyen pénzhelyettesítő funkcióval bíró rendszer kialakításának.

Másfelől a szociális kártya szempontjából még azt kell megfontolni, hogy ha egy ilyen megoldás irányába megyünk el, tehát amilyen szempontot itt még figyelembe kell venni, az mindenképpen a versenyjogi szempont. Amikor a szociális kártyát vizsgáljuk, akkor hogyha egy elfogadóhelyi hálózatban gondolkodunk, akkor egy olyan elfogadóhelyi hálózat lehetne csak alkalmas erre a funkcióra, amely az ország teljes területén teljesen egységes hozzáférést biztosít az érintettek számára, és valóban a versenyjogi elvárásoknak is eleget tesz.

Összegzésül hangsúlyoznám, hogy a szociális és nyugdíjpolitikáért felelős tárca igyekszik minden rendelkezésére álló eszközt alkalmazni akár az uzsora-jelenségek visszaszorítása érdekében, akár a segélyek rendeltetésszerű felhasználása érdekében, de a fentiekre tekintettel a javaslatot nem támogatja.

Kérdések, vélemények

ELNÖK: Köszönöm. Baráth Zsolt képviselő úr a szó!

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tulajdonképpen osztályvezető asszony részéről már tavasszal is ugyanezek az érvek hangzottak el, most némileg ezt cizellálva, tehát úgy ítélem meg a helyzetet, hogy egy tapodtat se mozdult el a kormánynak a hozzáállása ehhez a dologhoz. Időközben azonban, 2011 szeptemberében dr. Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter beterjesztette az uzsorával összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 4128-as számú törvénymódosító javaslatát. Ez arról szól, mint tudjuk, mert ezt már többször megbeszéltük, sőt nemsokára ez majd életbe is fog lépni, egyfajta szigorítás az uzsora-bűncselekmények nem megszüntetésére - ezt mindenki tudja, ezt azért nem olyan könnyű lesz megszüntetni -, hanem fékezésre, és mi az indoklási részben most is leírjuk azt, hogy a szociális kártya csökkentheti az uzsora-bűnözést, és lehetőséget ad a fehér gazdaság fellendülésére is. Tehát mi is tisztában vagyunk azzal, hogy ezzel nem fog megszűnni az uzsora-bűncselekmény, és el szoktuk azt mondani, hogy ez az uzsora-bűncselekmény elleni fellépésnek egy másik lába lenne, amivel tudnánk valamilyen szinten azt elősegíteni, hogy azok a szigorítások: Btk.-ba, Ptk.-ba, amiket a kormány előterjesztett, ezek hatékonyabbak legyenek. Tehát bennünket továbbra is az a szándék vezet, mint eddig - és továbbra is a szociális kártyát egyfajta segédeszköznek tekintjük a végső megoldásban -, hogy elsősorban az uzsora-bűncselekményeket próbáljuk csökkenteni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Én is szeretnék néhány gondolatot hozzátenni. Én úgy látom, hogy nemhogy nem közeledtek, hanem talán még kicsit távolodtak is az álláspontok, hiszen itt már gyakorlatilag azt hallottuk, hogy bővítheti az uzsora lehetőségét a szociális kártya, erre azért nem gondoltam volna, hogy még idáig is eljutunk.

Én csak annyit szeretnék hozzátenni, és tényleg a leggyakorlatiasabb szemmel nézve, mit is jelent a való életben egy szociális kártya mondjuk az Amerikai Egyesült Államokban is. Ez azt jelenti, hogy adott esetben azok a személyek, akik egyébként az ilyen jellegű támogatásokat, segélyeket abban a pillanatban, ahogy megkapják, öt perc múlva már a közeli kocsmában használják fel. Ezt nem tudják ilyen gyorsan megtenni, mert először – legrosszabb esetben, mondom: legrosszabb esetben – el kell menni a boltba, vásárolni kell lisztet, és azt el kell adni valami neppernek, aki aztán majd azt valahol máshol el fogja adni, és így kerülhet pénzhez, készpénzhez az az illető, aki mondjuk itálra, alkoholra vagy cigarettára akarja költeni ezt az összeget.

Márpedig, ha ez megvalósul, akkor egyértelműen visszaél az ellátási rendszerrel, és ki lehet zárni ebből az ellátási rendszerből. Akkor viszont nem tudjuk kizárni az ellátási

rendszerből, ha fogja magát, és a postás után egyből öt perc múlva a kocsmában találja magát. Tehát ez az egyik gyakorlatias egyértelmű szempont.

A másik pedig, rohamosan terjed az uzsora-boltozás és „boltocskázás”. Itt azt kell látni, hogy ezekbe az üzletekbe, akik járnak, jelentős részben rászorulók, sokszor a segélyüket viszik ide, vagy más családi jellegű támogatásokat, és nyilván készpénzzel mennek oda, így nyilvánvalóan könnyű a 200 forintos kenyeret mondjuk 800 forintért eladni a számukra. De, ha valaki egy kártyával kell hogy fizessen ebben a boltban, akkor az megjelenik másodpercre pontosan, hogy ő mikor és mennyit vásárolt adott kártyával. Innentől kezdve nagyon egyszerű egy adóhivatalnoknak a dolga, hiszen csak egyeztetnie kell ezt a másodpercre pontos vásárlást azzal a blokkal adott esetben, amit mondjuk kiállít ez a bolt. Itt is sokkal könnyebben tetten érhető az, ha egy boltos uzsorázik. Ezek a gyakorlatias szempontjaink, ezeket el lehetne sorolni még százszor, az Amerikai Egyesült Államokban nyilván ez így működik. Én mást nem tudok tanácsolni a kormánzatnak, ha továbbra is így gondolkodik, ha netalán Obama idelátogat, akkor mondják el neki, hogy milyen rosszul működik a szociális kártya az Amerikai Egyesült Államokban, mi legalábbis innen így látjuk, úgyhogy én csak ennyit teszek hozzá.

Iván László professzor úré a szó!

Prof. IVÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Az Amerikai Egyesült Államokbeli dolgokról beszélt. Nekem személyesen volt tapasztalatom az Egyesült Államokban: '69-ben, '71-ben, '74-ben, '76-ban – és ez az ottani welfer támogatási rendszer még nemcsak egyszerűen élelmiszerekre, köznapi szükségletek kielégítését szolgáló valamire szolgált, hanem például a gáztartozások, a fűtés, a villamos áram támogatások szempontjából is felhasználható volt – megbukott, nem volt alkalmas, tehát az egész folyamat olyan volt. Érveink vannak, persze egészen más az ottani szokásrend, de elsősorban a gettósodott rétegeknek a problémájához kapcsolta hozzá valamennyi kormányzat. De a welfer – rendszernek ez a formája megbukott, és nem is tudták igazán korrigálni azóta se, azóta is próbálom nyomom követni ezt a folyamatot.

Valószínűsítem azt, hogy nálunk is ez a mindennapi alkalmazkodás öfenntartó ravaszsága, ami kialakult, és minél nagyobb a szükséglet, minél nagyobbak az ügynevezett nyomor felé tartó tendenciák, minél nagyobbak azok a problémák, amelyek ennek az ellensúlyozásához szükséges kimunkálendő törvények, szabályok végrehajtásához kapcsolódnak, annál inkább problémás - egy megoldási lehetőség kétségtelen.

Azt hiszem, hogy ezt nagyon át kell gondolni, hogy a szociális kártya, vagy minek nevezzük, ez hogyan legyen hatékonyabb. És természetesen nem az Amerikai Egyesült Államokhoz hasonlítom, mert az más kultúra, más rétegzettség, más feltételek, más hátterek szabják az ottanit, de ezek csak, mint példák, elnök úr is említette, én azt mondom, hogy az Egyesült Államokban ez megbukott, hogy aztán hogy birkóznak meg vele, az egy másik kérdés. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Csak én szeretnék röviden reagálni. Azért teljesen nem bukhatott meg, mert 35 milliárd dollárnyi forgalma volt a tavalyi év során ennek a rendszernek, persze ez kiegészül természetesen az Amerikai Egyesült Államokban szociális boltokkal is, tehát ezt csak hozzátennem, hogy mi legalábbis nem pontosan így látjuk, nyilvánvalóan ott is többféleképpen lehet interpretálni.

Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki hozzászólni. *(Jelzésre.)*

Megadom a szót Baráth Zsoltnak, mint előterjesztőnek.

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tulajdonképpen Iván professzor véleményét mindig nagy tiszteletben tartom, egy rövid megjegyzést azonban

fűznék hozzá - teljesen más jellegű. Említi, hogy megbukott Amerikában az általam példaként felhozott szociális kártyarendszer, most úgy tűnik, hogy a bankok is bukóban vannak, tehát akkor Magyarországon is kellene a bankokkal valami erőteljes dolgot kezdeni a kormányzat, az állam részéről - ez csak a rövid megjegyzésem volt.

Sajnálattal állapítom meg én is, hogy a kormány így áll a szociális kártyához, nem értékeli azt a lehetőséget, vagy nem látja azt a lehetőséget, hogy ezzel hogyan lehetne megtámogatni az uzsora-bűncselekmények ellen folyó megnyilvánulásokat. Mellesleg a kormánynak egyértelmű a szándéka – úgy tűnik, hogy egyértelmű a szándéka -, habár most ilyenkor csak elbizonytalanodok én is, hogy nem-e valamiféle látszatintézkedés lesz ez is, majd a megvalósításkor kiderül. De mindenképpen alá kellene támasztani egy olyan másik intézkedéssel ezt, amit már az előbb is említettem, hogy ne csak arról legyen szó, hogy hogyan lehet már a végén, tehát az uzsora-bűnözőket elfogadni, hanem lenne egyfajta megelőző preventív intézkedés is, ez lenne a szociális kártya.

És ha a kormány nem tud ebből a gondolkodásból kizökkenni, akkor már talán arra is gondolok, hogy azon sokadik jobbikos módosító javaslat fog így elhalni, amire volt már példa az elmúlt 14-15 hónapban. De úgy tűnik, hogy a kormánynak szándékában sem áll, hogy ezt valamilyen más módon megvalósítsa, mert nem támogatja egyáltalán ezt a javaslatot – úgyhogy én nagyon sajnálom a magunk részéről, meg az ország részéről, akik ebben szenvednek – több százezer ember -, hogy hogyan lesz nekik ettől egy kicsit jobb, hogyan halad előrébb a megélhetésük, az életük, az egész lehetőség. Köszönöm.

Döntés tárgysorozatba-vételről

ELNÖK: Köszönöm. Akkor szavazás következik.

Aki a H/4356. számú határozati javaslat tárgysorozatba-vételét támogatja, az kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 2. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 18 nem. Tartózkodás nem volt.

A bizottság a tárgysorozatba-vételt nem támogatta, nem kapta meg a szavazatok egyharmadát. Ezzel véget is ért ez a napirendi pont, köszönjük szépen a részvételt, és akkor utoljára az egyebekben szeretném megkérdezni, hogy van-e valakinek hozzászólása.

SZÚCS ERIKA (MSZP): Iván professzor úrtól szeretném megkérdezni, hogy komolyan kérdezte-e főosztályvezető úrtól a létminimumot. Nem akartam az ő jelenlétében, mert hát ő sajnos alapvetően a szakmai minimumot sem ütötte meg. Európai sztenderd alapján számítják egyébként, a költségvetés nagyon gazdag anyagával találkoztam, a legfrissebb KSH-adattal, hogy ez nem egy főre erő kereset, hanem egy főre eső jövedelemszükséglet, ez a KSH legfrissebb számításai szerint Magyarországon 78 ezer pár száz forint. Ennyi.

ELNÖK: Köszönöm szépen a részvételt, és további jó munkát kívánok a nap folyamán.

(Az ülés befejezésének időpontja: 13 óra 02 perc)

Sneider Tamás
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Turkovics Istvánné, Dancsecs Dóra, Lajtai Szilvia